

Qajeelcha mirgoota maatii barumsa ddaa keessatti

Beeksisa oEgumsawwan Adeemsa Barumsa Addaa

Eebla 2017

Ohio | Department
of Education

Waa'ee Barumsa Addaa

Barumsa addaa, baratoota umuriin isaaii 3 hanga 21'f, ulaagawwan federaalaa fi kan naannootiin qajeelfamaniiru. Ulaagaawwan federaalaaskan ibsaman akka seera Barumsa Namoota Qaama Miidhamtootaatiini (IDEA) tti ilaalamu. Ulaagaawwan naannoo akka Sadarkaawwaan Hojii Ohio Barumsa Daa'imman Qaama Miidhamtootaat (Sadarkaawwaan Hojii Ohio)tti ibsama.

Qajeelchi kun akkaataa IDEA tii fi Sadarkaawwaan Hojii Ohiotti mirgoota keessanii fi mirgoota daa'imman keessanii akka hubachuu dandeessan isin gargaara. Akkasumas waa'ee deeggarsaa fi tajaajilawwan barumsa addaa daa'imman keessanii hubachuuf odeeaffannoo fi maddaa isiniif ni kenna.

Aanaan naannoo barumsaa keessaniis mirgoota keessan seera kana jiran akka hubattan isin gargaaru. Odeeaffannoo qajeelcha kana keessaa irratti gaaffiwwan yoo qabaattan, maaloo daareektara barumsa addaa aanaa keessanii qunnamaa.

Qunnamtii Mana BarumsaaKkeessan Barumsa Addaatiif

Aanaa: Maaloo kutaa qunnamtii kanatti odeeaffannoo arman gadii dabala:

Daareektara Barumsa Addaa:

Lakk. bilbilaa:

Teessoo Imeeli:

Kutaa Barumsaa Ohio Qunnamtii Barumsa Addaatiif

(Bilbila) 614-466-2650

(Kaffaltii malee) 877-644-6338

(Faaksii) 614-728-1097

25 S. daandii fuulduraa, saanduuqa poostaa 409

Kolombos, Ohio 43215

Exceptionalchildren@education.ohio.gov

Bilbiloona barreessitu teelee taayippii fayyadamanifi (TTY), maaloo tajaajila ergaa dabarsutiif (800) 750-0750 irratti gara Ohio bilbilaa.

Odeeaffannoo qunnamtii dabalaatiif <http://bit.ly/2hgjNa1>

Seensa Qajeelcha Mirgoota Maatii kanaa

Namoonni Seera Barumsa Qama Miidhamtootaa (IDEA) keessa hoijetan mirgoota barattoota qama miidhamtootaaifi maatii isaanii eeguu. Qajeelchi kunis waa'ee mirgoota sanaa isinitti hima. Daa'imti keessan tajaajilawwan barumsa addaa kan fudhatu/tte yoo ta'e manni barumsaa keessan gargalcha qajeelchaa waaggatti si'a tokkoo isiniif kennuu qaba. Isinis gargalchaa fudhachuu qabdu:

- Daa'imti keessan miidhamaa qaamaa qabaachuu danda'a jettanii yaaduun daa'imti keessan akka gamaggamamu yoo gaafattan;
- Daa'imti keessan miidhamaa qaamaa qabaachuu danda'a jedhee manni barumsaa keessan yaaduun daa'imti keessan akka gamaggamamu yoo gaafate;
- Komii barreffamaan yoo (dhiyeessitan) *daa'imman* – addaatiif – waajjira kutaa barumsa Ohio tti yoo ta'ee fi bara barnootaa mana barumsichaatiif isin *komataa jalqabaa* yoo taatan;
- Komii barreffamaan yoo (dhiyeessitan)– daa'imman addaatiif adeemsa dhagahuutiif Waajjira Kutaa Barumsa Addaa Ohio tti *adeemsichi waa'ee daa'ima keetii dhagahamuuf qaqqabeyoo* ta'ee fi bara barnootaa mana barumsichaatiif komataa jalqabaa, yoo taatan;
- Daa'imti keessan *sababiiwwanballeessaatiin* (*amalaatiif*) mana barumsaatii yoo ari'ame fi- daa'imti keessan bara barnootaa ammaa kanatti kan guyyoota 10 yookan isaa oliif yoo ari'ame; yookan
- Yeroo kamiittuu *garaglcha qajeelchaa gaafadhu*.

Gabatee qabiyyeewwanii

Odeeffannoo Waliigalaa 5

Waliigaltee Maatii Odeeffatamee

Daa'imti Keessan Barumsa Addaatiif Ulaagaan ni guutaa?

Gamaggamawwan

Barumsaa Walaba ta'ee

Dursa Beeksisa Barreffamaa Galmeewwan Barumsaa 10

Argamsa Galmeewwanii

Walitti bu'iinsa Furuu 12

Adeemsa Walitti bu'iinsa FuruuKomii Dursanii FuruuWanta barbaachisu guutuu AraarsuuKomii

Naannoo GalmeessuAdeemsa Komii NaannooAdeemsa Komii Galmeessuu

Adeemsa QaqqabeeSa'atii fi Adeemsa

Adeemsa Furmaataa Gahee

Adeemsa Dhagahuu

Murtii irratti Ol iyyachuu

Yeroo adeemsichi Gaheetti Haala Daa'imaa

Kaffaltiiwwan AbukaatooNaamusa 29

Adeemsa Naamusa Daa'imman Miidhama qaamaaqbanii Kutannoo Agarsiisuu Haala Barumsa

Filannoo Yeroo Ramaddii Daa'imman Qaama Miidhamtootaa tokko tokkoon

Matiiwwaniinqofaa Mana BarnootaaDhuunfaa keessatti baasii ummataatiin 32

Adeemsa Murteessuu Bakka busuu Kaffaltii

Beeksisa Maatii Sagantaawanlskoolaarshiippii

Barattoota Qaama Miidhamtootaa 33

YoomBeeksisi Taasifamue

Odeeffannoo Waliigalaa

Waliigaltee Maatii Odeeffame

Waliigaltee maatii odeeffatame jechuun isinii fi/yookan bakka bu'aan maatii aanaan mana barumsichaa tarkaanfii akka fudhatuuf, barreffamaan, heyyama kennuu muudame jechuudha. Heeyyama keessan jechuun ammoo aanaan wa'ee gocha yaadamee irratti odeeffannoo isiniif kenneera jechuudha. Aanaan mana barumsa daa'ima keessanii isin irraa, barreffamaan, heeyyam argachuu qaba wantoota barumsa addaa daa'ima keessaniiti walqabatan tokko tokko hojjechuuf jechuudha. Aanaan mana barumsaa heeyyama barreffamaa keessan argachuu qaba:

- Daa'imti keessan barumsa addaa fi tajaajilawwan walqabatan akka barbaaduu beekuuf aanaanosoo daa'ima keessan yeroo jalaqbaatiif gamaggamuu isaatiin duratti;
- Aanaan daa'ima kessanii barumsa ddaa kennuu jalqabuu isaatiin dura tajaajilawwan sagantaan barumsa isaa yookan ishee jalqabaa keessatti tarreeffaman,
IEP jedhamanii waamamu;
- Fedhiin daa'ima keessanii jijiiramuu isaa beekuuf aanaan daa'ima keessan osoo hin gamaggamiinii dura; Aanaan daa'ima keessan waliin qoranloo dabalataa osoo hin gaggeessiin duratti.
Fakkeenyi Gamaggama Amalaa Hojji; Aanaan ramaddii barumsa daa'ima keessanii osoo hin jijiiriin duratti.
Kana jechuun bakka jijiiruu jechuun miti. Kanarra, jechuun jijiira sagantaa barumsa daa'ima keessanii; fi
- Aanaan odeeffanoo wa'ee daa'ima keessanii nama biroo kanneen seera naannichaayookan seera federaalaa keessatti hin tarreeffaminii osoo hin himiin duratti.

Maatii Bakka Bu'aan Maalii?

Maatii bakka bu'aa jechuu nama daa'ima qaama miidhamaa tokko dhimoota tajaajilawwan barumsaa addaa argachutiin walqabataniiif gahaa ta'u akka danada'u kan daa'ima bakka bu'u jechuudha.

Aanaan mana barumsaa bakka isin jiraattanii wayita wantooti armaan gadii keesaa kamiiyuu yoo muudatan maatii bakka bu'aa ni muuda:

- Maatiin addaan baafamuu hin danda'a;
- Aanaan mana barumsichaa, tattaaffiwwan fudhatamaan booddee, maatii argachuu hin danda'u;
- Daa'imman dargaggoo qofaa mana hin qabneedha; yookan
- Daa'immi kun kan mootummaadha bulfamuudha.

Kanneen armaan gadii keessa tokko yoo muudate Waliigaltee Maatii Odeefatame hin barbaachisu:

- Aanichi odeeffannoo barataa jiru kan keessa deebiin ilaala jiruakkuma qaama adeemsaa gamaggamaa/irra deebii gamaggamaatti; yookanAanichi gamaggamawwan daa'ima keessani waliin adeemsisu kan barattoota hundaaft kennamuudha.

Waliigaltee Maatii Odeeeffamanii kenuuuf, Aanichi:

- Murtee taasisuudhaaf odeeeffanoo si barbaaddan hundumaa Afan isin dubbattan fayyadamuu isaa, yookan gosa walqunnamitii biroo fayyadamuu isaa mirkaneessu qabaata;
- Aanichi dalagaa dalaguuf hubachuu keetii fi aanichaaf irratti waliigaluu kee mirkaneessi barreeffamaatiin mirkaneessuu keefi, waliigalteen kees dalagicha akkasumas galmeewwan daa'ima keessanii namoota birootiif qoodame akkasumas eenyuuf akka qoodamu kan ibsu ta'u isaa mirkaneessuu qaba;
- Filannoo keetiin waliigaluu keetii fi yeroo barbaaddetti yaada kee jijiiruu akka dandeessuu hubachuu kee mirkaneessuu qaba;
- Yoo waliigaltee kee addaan kutte aanichi gocha yeroo heeyyama kee kennituu fi yeroo heeyyama kee addaa kuttu gidduu jiru deebisuu akka hin qabne hubachuu kee mirkaneessauu qaba.

Waliigaltee Keessaa Bahuu/Dhaabuu

Waliigaltee keessaa bahuu jechuun heeyyama keessan fudhachuuu jechuudha. Yeroo kamiittuu waliigaltee keessan dhaabuu ni dandeessuu daa'imti keessan tajaajila barumsa addaaakkaatuma IEP daa'ima keessatiinkennamu kanaa booddee hin fudhannee jettanii yoo murteessitan, Isa kana barreeffamaa hojjechuu qabdu. Sana booddee, Aaanaan mana barumsa keessanii:Tajaajilawwan barumsa addaa IEP keessaa daa'ima keessanii kenuu dhaabuu qaba, garuu tajaajilawwan kenuu dhaabuu isaatiin duratti aanichi beeksisa barreeffamaa tajaajilawwan dhaabbachaa jiraachuu ibsu isiniif kenuu qabaata. Beeksiisni aanichi isiiniif kenuus beeksiisa barreeffamaa kan dursaa jedhama. Beeksiisni barreeffamaa dursaa kunis ulaagaawwan Kutaa Beeksisa Barreeffamaa Dursaa keessatti kaa'amankan fuula 9 kan qajeelcha kanaa hunda guutuu qaba. Aanaan tokkicha beeksisa barreeffamaa durasaa kana booddee tajaajiliawwan barumsa addaa daa'ima keessaniiif akka hin kennamne ibsu erga isiniif kenne booda fi tajaajilawwan yoo dhaabbtan, aanichi isa booda daa'imti keessan akka tajaajila barumsaa addaatif ullaagaa guututti kan hin fudhtu fi kana irra daa'imti keessan akka barataa barumsa waliigalatti ialala.

Daa'imti Keessan Barumsa Addaatiif Gahaadha?

Ulaagaa guutuu jechuun salphaadhumatti daa'imti kee akka miidhamawwan qaamaa

tokko yookan isaaoliitiin tajaajilawwan barumsaa muraasa argachuu barbaachisu barameera jechuudha. Namoonni Barumsa Qaama Miidhamtootaa (IDEA) irratti hoijetanbarattoonni qaama miidhamtootaa barumsa addaa fi/yookan tajaajilawwan walqabatoo akka argatan barbaadu. eSeera kana jalatti akka barataa qaama midhataatti fudhatamuuf, daa'imti kee sababa qaama miidhamaa ta'uus isaa yookan isheetiif barumsa addaa fi/yookan tajaajilawwan walqabatoo kan barbachisu yoo qaama miidhamtummaa armaan gadii keessaa miidhama qaama tokko yookan sanaa ol yoo qabaateedha:

- Miidhama Sammuu;
- Rakkina Dhaggeettii dhabuu;
- Dubbachuu dadhabuu yookan giinga'u;
- Agartuu dhabuu;
- Miiraan jeeqamuu;
- Miidhama Lafaa;
- Otizimii (rakkina guddina sammuufi qaamaa);
- Miidhama sammuu cimaa;
- Miidhama fayyaa biroo;
- Rakkoo barachuu dadhabuu addaa;
- Gurraa duuduu;
- Gurraa duuduu-Agartuu dhabuu;
- Miidhamawwan qaama hedduu; yookan
- Guddina duubatti harkifataa/quucarummaa

Afaan ittiin Dubbattu yooka

Toftaa Walqunnamtii Biroo

Walga'iwwan ati irratti hirmaattee, gamaggamni daa'ima keetii fi beeksisawwan fudhatu hundi afaan keetiin barreeffamuu yookan dubbatamu yookan toftaa walqunnamtii ati fayyadamtu kan birootiin ta'uus qaba.

Qormaatawwanii fi meeshaaleen biroo daa'ima keessan gamaggamuuf itti gargaaraman hundi afaan daa'imti keessan dubbatuun yookan bifa walqunnamtii birootiin ta'uus qabu. Yoo wanta daa'imti keessan beektuu fi barumsa, guddinaan, akkasumas hojiin hojjechu dandeessu sirriin beekuuf aanichaa waan gargaaruuf, yoo ifatti qabatamaa ta'u dhabudhiyeessuu fi bulchuuf wanta hin danda'amne yoo hin taaneen ala jechuudha.

Aanichi daa'ima keessan akka madaaluuf gaafadhaa

Daa'imti keessan qaama miidhamtummaa barumsa isaa yookan ishee miidhu ni qabata jettanii yoo yaaddan barumsa addaatiif gahaa ta'uus isaa yookan ishee akka mirkaneessuuf aanichi daa'ima keessan akka madaaluu gaafachuu ni dandeessu (Daa'ima qaama miidhamaa IDEA keessaa hubannoo keessa galchuun). Daa'imti keessan akka gamaggamu yoo barbaade, aanaan mana barumsaas yeroo kamiittuu isiin gaafachuu ni danda'a. Kunis hoijetaan aanichaa daa'imti keessan barumsa addaa ni barbaachisa jedhee yoo yaadedha. Haala kamiiniyyuu aanaa mana barumsaa heeyama keessan erga argatee booddee (waliigaltee) barreeffamaa,gamaggama (tokkooffaa) guyyoota karoora 60 keessatti xumuruu qaba.

Daa'ima kan Mootummaadha Bulfamu ta'e.

Yoodaa'imni **kan bulchu mootummaadha ta'e** fi maatii isaa yookin ishee waliin hinjiraannee, daa'imti haalawwan miidhama qaanaa itti aanan akka qabduu murteessuuuf qorannoo jalqabaa gaggeessuuuf aanichi unkaa waliigaltee maatii hinbarbaadu:

- Yoo,kana raawwachuuf yaaliwwan fudhatamaa taasisu illeen, Aaanaan mana barumsa maatii daa'imaargachuu hindandeenye;
- Mirgoonni Maatii addaan citeera; yookan
- Mirgoonni maatii namoota gamaggama jalqabaa irratti waliigalaniif abbaa seeraatiin ni ramadama.

Gamaggama barumsaa Walabaa (IEE)

Gamaggamaan barumsaa Walabaa (IEE)n gamaggama alaa jedhamees ni waamama. Aanaan mana barumsaa kaffaltii gamaggama alaa kanaaf kan kaffalu yoo inni daa'ima keessan dursee gamaggamee isin wanta aanichi argate irratti walii galuu baattan qofadha. Kaayyoonaisaas daa'imti keessan barumsa addaa yoo barbaachise yookan barumsi addaa barbaachisuun kan itti fufuu ta'u adda baasuufiidha. Namni gamaggama alaa kanaatiif daa'ima keessan gamggama, aanaa mana barumsa daa'ima keessaniitiif hojechuu hin danda'u. Isin, akka maatii mirga seeraa qabutti, yeroo kamiittuu qindeeffattanii gamaggama alaatiif daa'ima keessaniif kaffaluu ni dandeessu. Gamaggama aanaan daa'ima kee akka irratti walii hingallee tokkicha diddee taanaan, aanichi barfanna tokkoo malee tarkaanfiwwan kanneen keessa tokko fudhachuu qaba :

- Aanaan mana barumsichaa daa'ima keetii gamggama alaa eessatti akka argattu fi kaffaltii isaa rawwachauufis ulaalaagaa barbaachisu sitti himuu qaba . Aanaan tokkicha irrat waligalee atis gamggama alaa yoo argatte, aanichi baasicha kaffaluu qaba; yookan
- Aanichi gaafficha Waajjira Kutaa Barumsa Ohio tti Daa'iimman Addaatiif adeemsaa dhagahuutiif gaaffii gaheetti dhiyeesuu qaba (fuula 21 ilaala) sababiin isaas gaaffii kee kan gamaggama alaa irratti walii hin galu. Kun kan ta'e ta'u mala aanichi gamaggamni daa'ima kee irratti taasise sirriidha jedheekan yaadu.

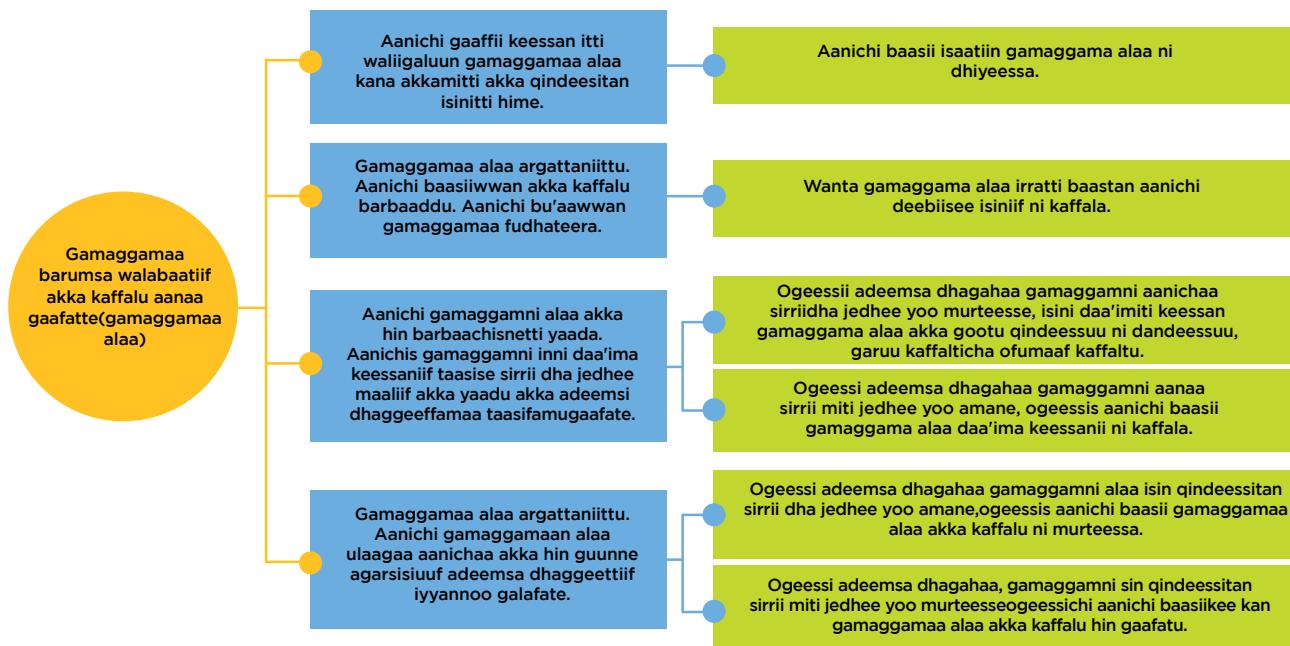
Ulaagaa Gamaggama Alaa

Ulaagaa walfakkaataa gamaggama aanichaa irratti rawwatamtu gamaggama alaa maatiin qindeeffamu fi aanaan ikanfaluuf hojirra ola. Gamaggamani kun daa'imti keessan gamaggamichaan eessa akka deemtu fi muuxannoo nama daa'ima keessan gamaggamuu of keessa qaba. Aanichi kaffaltii guutuu gamaggamaa laa kan ulaagaa aanichaa guutan hunda kaffaluu qaba.

Daa'ima keessaniif gamggamaa alaa yoo gaafattan, aanichi **maaliif** gamaggamaa aanichi daa'ima keessan irratti godhu waliin hin galin isii gaafachu ni danda'a (sunis ,sababa isin ittiin daa'ima kessaniif gamaggama alaa barbaaddaniidha), garuu ibsuu yoo barbaaddan malee kan gochuuf diqrama hin qabdan. Gamaggamaa alaa aanichi kaffaluuf si'a tokko qofa gochuuf mirga qabda, kunis yeroo tokkoon tokkoon aanichi daa'ima keessan gamaggamuu fi isin immoo bu'aawwan gamaggama aanichi irratti walii hin galleen jechuudha.

Daa'imti keessan tokkicha gamaggamaa alaa ulaagaa aanichaa guutuu yoo argate, qaama kamyyuu kaffalasosoo hin ilaali, aanichibu'aawwan qorannoo sanaa hubannoo keessa galchuun akkamitti daa'ima keessan barumsa ummataa bilisaa siriitii (FAPE) dhiyessuu irratti murteessuu qaba

Kaatoowwan armaan gadii wantoota yeroo ati gamaggama alaa gaafattu uumaman kan Agarsiisinidha

Beeksisa Barreeffamaa Dursaa

Ibsa Gabaabaa

Aanaan mana barumsichaa tarkaanfii tokko tokko fudhachuu yookan fudhachuuuf adeemsa jalqabuu isaatiin duratti, beeksisa barreeffamaa (beeksisa barreeffamaa dursaa jedhamuy) yeroo gahaa kessatti isiniif kennuu qaba. Tarkaafiiwan kunneenis aanichi iddo barumsaa, ittin beekama fi gamaggama ykn ramaddii daa'ima keessanii jijiiruu yookan jijiiruuf yookan daa'ima kessanii barumsa bilisaa sirrii ta'e kan ummataa kennuuf yaaduu of keessatti kan qabatudha. Beeksisi barreeffamaa dursee kennamu unka barumsaa addaa barbaachisa.

Qabiyyeewan Beeksisa Barreeffamaa Dursaa

Isin karaa odeeoffatameen murtiwwan tajaajilawwan daa'ima keessanii irattti hirmaachuu akka dandeessisaaniif beeksisi barreeffamaa dursaa kun haalaan kan ibsame ta'uun qaba. Keessattuu beeksisi barreeffamaa dursaa qabiyyeewan akka saanduuqa fuulaa kanaa irattti ibsamaniif keessaa qabaachuu qaba.

Beeksisa Barreeffamaa Dursaa Afaan Namaa Galuu Danda'uun

Beeksisi barreffamaa dursaa afaan akka waliigalaatti ummataaf galuun dhiyaachuu fi Afaan ittin dubbattu kan barraa'ee yookaa toftaa walqunnamtii biroo dhiyaachu qabaata, yoo akkas gochuu ifatti kan hin danada'mne yoo hin taaneen alatti.

Afaan maatiin ittin dubbatan yookaa toftaa walqunnamtii biroo **afaan** barreffamaa yoo ta'uun baate, aanichi beeksisa barreeffamaa dursaa afaaniin hiiksuu qaba yookan karaa biroo ittiin hubatamuu danda'uun Afaan ittiin dubbataniin yooka toftaa walqunnamtii birootiin dhiyeessuu qaba . Anichi beeksisi barreeffamaa dursaa siritti hiikamuu isaa fi maatiinis qabeeyyee isaa hubachusaanii mirkaneessuuf barreeffamaan agarsiisuunmirkaneessuu qaba.

Beeksisi Barreeffamaa

Dursaa

kan of kessaa qabaachuu qabu:

- Ibsa gocha aanaadhaan yaadamee yookan didamee;
- Ibsa maalii aanaan tarkaafii fudhachuuuf akka yaaduu yookan diduu;
- Ibsi tokkoon tokkoon adeemsa gamaggamaa, galmees gamaggamaa yookan gabaasa mana barumsaa murtii mataa ofiisaa taasisee;
- Ibsa maatiin adeemsa eegumsaa IDEA's jalatti eegumsa qabanii yookan beeksisi gamaggamaaf ergaa jalqabaa yoo hin taane gamaggamni, haala warrii ibsa eegumsaa adeemsaa itti argataniidha;
- Maddoota warrootaa ulaagaawwan IDEA hubachuuun gargaarsaaf qunnamuu;
- Ibsa filannoowan garee IEP hubannoo keessa galfamuu fi sababawwan filannoowan sun dhorkamanii;

Ibsa rakkolee fudhannaayookan diduu aanichaatiif barbaachisaa ta'an.

Galmeewan Barumsaa

Argamsa Galmeewwanii

Seerri Mirgootaa Barumsaa fi dhuunfummaa Maatii (FERPA) seera federaalaa kan warrooni galmeewan barumsa daa'imman isaan akka sakatta'anii fi keessa deebiin ilaalan mirgoota tokko tokko kan kennuudha. Mirgoonni i FERPA jala jiranis yeroo daa'imman waggaa 18 guutanitti yookin barumsa sadarkaa lammaaffaa kamiyyuu yoo baratanwarroota irraa gara barattootaatti darba (fakkeenyaaaf koolleejii yookan yuunivarsiitii),

kan dursajalqabuudha .Galmeewan Barumsaa Maalii?

1. Odeeffannoona waa'ee barataa tokko tokko Seera FERPA tiin eegamuun isaanii wantichi hiikaa galmee barumsaa guutuu fi dhiisu isaa irratti hundaa'adha. FERPA galmeewan barumsaa akkanatti hiikuu: Galmeewan barataa tokko qofaan kalatti walqabtan. Yeroo tokko tokko manneen barnootaa isa kanaan odeeffanno dhuunfaa adda bahu jedhanii waamu; akkasumas
2. Galmeewan eejansii barumsatiin yookan dhaabbataan qabaman (fakkeenyaaaf, aanaa mana barumsaa keessan) yookan qaama eejansichaaf hoijetuun.

Eguumsa fi iccitummaan qabamu galmeewwanii

Galmeewan barumsaa karaa hedduun eegamuun ni danda'u. Fakkeenyawwan muraasni:

- Barreffama harkaa; Maxxansaa;
- Kompiuutara;
- Teeppii viidiyoo yookan oodiyoo; yookan

Fiilmii, Maayikiroofilmii yookan maayikiroofichee. Galmeewan barattootaa icciin qabamu jechuunis akka dhimma dhuunfaatti **qabamu**. Yeroo sassaabama, kuufaman, gadi lakkifamanii fi dhabamsiifamanitti galmeewan daa'imaan aanihi mana barumsaa dhuunfummaa isaanii eeguu qaba.

Galmeewan Daa'ima Keessanii Ilaaluu

Aanichi mana barumsaa duubatti harkisuun tokko malee akkasumas walga'iil IEP kamiyyuu duratti yookan adeemsi isin keessatti hirmaattan kamiyyuu osoo hin eegalamaiin duratti galmeewan daa'ima keessanii akka ilaaltan isiniif heeyyamuu qabu. Aanichi guyyaa galmeewan akka illaaltan isiniif heeyyame irraa eegalee guyyoota 45 ol isin eeguu hin danda'u.

Odeeffanno galmee keessaa, kan daa'ima keetii qofa ilaaluuf **mirga** qabda. Waa'ee galmeewan daa'ima keetii ibsa mana barumsaa gaafachuuf mirga qabda. Nama bakka kee bu'ee galmeewan qoratu (kan akka hiriyaa yooakn ogeessa seeraa) qabaachuuf mirga qabda.

Aanichi garaglchaa galmeewan daa'ima keessanii isiniif dhiyeessuu ni danda'a; haata'u malee aanichi **garagalchawwan** isiniif kennu qaba. Akkas gochuuyoo baate mirga galmeewan ilaaliuun keessan itti akka hin fayyadamne isin dhorkeera jechuudha. Yeroo maraa baasi keetiin garaglchaa galmeewanii fudhachuuuf mirga qabda

Odeeffanoon dhuunfaan adda baafamu kan of keessatti qabatu:

- Maqaa daa'ima keessanii;
- Maqaa miseensota maatii;
- Teessoo da'ima keessanii yookan teessoo maatii; Adda baasa dhuunfaa kan akka lakk. wabii hawaasummaa, lakk. barataa yookan galmee baayoomeetirikii daa'ima keessanii; Karaalee al-kallattii biroo daa'ima kessan adda ittiin baasanadda baasan'kan akka guyyaa dhalootaa, bakka dhalootaa, maqaa haadhaa kan heeruma duraa, sanyii yookanqomoo; Odeeffanno biroo kan qofaa yookan walitti qindeessun kan akka walitti hidhuu nama barataan hawaasa mana barumsaa waliin hidhata qabu, kan beekumsa dhuunfaa barbaachisuu hin beekne, kan barataa wanta murteessaa sababawwadhaan adda baasuu hin beeknetti hidhachuu; Odeeffanno nama manni barumsaa eenyummaa daa'ima keetii ni beeka jedhee itti amanuu gafatmu; yookan Fakkeenyawwan biroo akkatuma FERPA tiin ibsameen.

Jijiiramawwan Galmeewwan Barumsaa

Odeeffanno sobaa yookan sirrii hintaane kan galmeewwan barumsaa da'ima keessanii gaafachuuf mirga qabdu. Manni barumsaa daa'ima keessanii akkaataa gaaffii keessaniitiin (sababa isin gaafattan qofaaf) Jijiiramawwan Galmeewwan barumsaa gochuu hin qabu garuu manni barumsichaa gaaffii keessan **hubannoo keessa galchuu** qaba. Manni barumsaa akka ati gaafatteetti galmee daa'ima keetii akka hin jijjiirre kan murteesse yoo ta'e, waa'ee dhimmichaa dubbachuuf mirga akka qabdu manni barumsaa sitti himuu qaba.

Adeemsa dhagahaatiin booddee ,manni barumsichaa galmeewwan barumsaa akka hin jijjiirre yoo murteesse, rakkoo galmee daa'ima keessanii keessa jiruuf ibsa keessan itti galchuu ni dandeessu. Ibsi kunis qaama galmee daa'ima keessanii ta'ee hafuu qaba. Galmee daa'ima keetii irratti ibsa barreessuuffilannoон jiraatu **galmeewwan odeeffanno sobaa yoo qabaatan qofadha**. qabxii daa'imti keessan argate, yaada nama dhuunfaa yookan murtii mirkanaa'aa wa'ee daa'ima keetiif mana barumsichaatiin godhamefalmuuf ibsa akkasii barreessuu hin dandeessan .

Galmeewwan Barumsaa Qooduu

Yeroo maraa aanichi mana barumsaa galmeewwan barumsaa qooduuf heeyyama barreffamaa isinn irraa argachuu qaba. Kunis isin malee daa'ima keessan nama biroo irraa adda baasufidha. Haata'u malee haalonni muraasni heeyyamni keessan itti hin barbaachisne ni jiru. Yeroo akkamiiiti aanichi galmee daa'ima keessanii qooduuf heeyyama barreffamaa keessan hin barbaachisne kan jedhu **beekuuf** qajeelfama waliigalaa warrootaa [Seera mirgootaa fi dhuunfummaa barumsa maatii FERPA](#) kan U.S ilaala. Weebsaayitii kutaa barumsaa www.ed.gov irratti.

Walitti Bu'iinsa Furuu

Adeemsa Walitti Bu'iinsa Furuu

Waa'ee barumsaa daa'ima keessanii kan qaama miidhamaa yoo yaaddan tarkaanfiin tokkooffaan aanaa mana barumsichaa waliin hojjechuudha.

Jalqabuuf barsiisaa daa'ima keessanii yookan daayireektara barumsa addaaqunnamaa f. Wanat yaadaa jirtu nama sanatti himi.

Atii fi aanichi waa'ee yaada keetii irratti yoo waliigaluu baattan rakkoo sana furuuf karaaleen waliin hojjechuu dandeessan ni jiru.

Adeemsawan kunneen maqaalee sirrii aanichi mana barumsaa keessan fayyadamuu danda'u ni qabu, qajeelfamni kun garuu maqaaleen sun maal jechuu akka ta'anii fi atii fi manni barumsichaa daa'ima keessan attamitti akka gargaartanakka hubattan isin gargaara. Kutaaleen armaan gadii adeemsawan kanneen ibsu yookan tooftaa aanaa keessan waliin hojjechuu ifti fayyadamuu qabdan ibsu.

Xinxala Bulchiinsaa

Barumsa daa'ima qaama miidhamaa keetiin walqabatee murtii aanichi mana barumsaa murteesseen waliin hin galle yoo taate bulchiinsa aanichaatiif

komii dhiyeeffachuu ni dandeessa. Deebiidhaan itti gaafatamaa ol'aanaan aanaa keessanii (bakka bu'aan) Keessa deebii bulchiinsaa ni adeemsisa. Xinxalli kun dhagahaa bulchiinsaa of keessa qabaachuu danda'a.

Xinxallii fi bulchiinsi dhagahaa tokk yoo adeemsifamu yeroo tokko walumaan iddo tokkootti adeemsifamu. kunis hojiilee hirmaattootta barbaadan hundaafa hundaaf jechuudha. Atii fi aanichi namoonni xinxalaa fi dhagahaa bulchiinsaa akka hirmaatan affeeruu ni dandeessa. Fakkenyaaf

miseensa maatii biroo yookan hirriya nama biroo waa'ee barumsa addaa beekumsa qabu yookan ogeessa seeraa affeeruu ni dandeessa. Daa'imti keessan sagantaa boordii misooma qaama miidhamtoota biyyatiin yooka eejansii barnoota ummataa birootiin kan barate yoo ta'e aanichi keessa deebii bulchiinsaatiif boordii yookan eejansiicha waliin dubbachuu qaba .

Haalicha xinxaluun ilaaluun waldhabbi waa'ee barumsa daa'ima keessanii furuuf tattaffiin kamiiyyuu godhamuu qaba. To'ataa ol'aanaan (yookan bakka bu'aan) gama waldhabbi lamaanuu dhagahuun murtii ni kenna. Murtiin yoo murteeffame to'ataa ol'aanaan murticha barreeffamaa isiniti ibsuu qaba. Kunis yeroo jalqaba aanichi waa'ee dhimma keessanii isiniti beeksisee eegalee guyyoota 20 keessati ta'u qaba.

Adeemsa Dabalataa Isin Yaaluu

Dandeessan Adeemsa kana xumurtanii isiini fi aanaan mana barumsa keessanii waa'ee rakkiicha furuu irratti yoo walii hin galle ta'e: adeemsi biroo isin yaaluu dandeessan ni jira. Adeemsa waldhabbi furuuf birotti adeemuu keessaniin duratti xinxalabulchiinsaa gaafachuu isin barbaachisu baatu illee ni jajjabeeffama. Filannoowwan dabalataa rakkoo kana furuuf isin itti fayyadamuu dandeessan ni jiru. Waajirri Kutaa barumsa daa'imman addabarumsa Ohio rakkolee keessan akka furtaniif keessa galuun gaaffii meeshaa dabalataa keessaniif isin gargaaruu ni danda'a. Qaamoleen armaan gadiis isin gargaaruu ni danda'u:

- Garee Deeggarsa Kutaa Biyyaa Naannoo keetii (Naannoo # _____) tti (bibila # _____). Dhaabbanni gorsa warraa fi maatii Garee Deeggarsa Kutaa Biyyaa isin waliin hojjechuu ni danda'a.
- Gorsaa warraa naannoo aanaan manni brumsaa keessanii, isa yoo qabaate.
  - Gorsaa warraa odeeaffanoo ni dhiyeessa akkasumas maatiwwan daa'ima qaama miidhamaa fi aanolee mana barumsaa ni deegara. Gorsaa warraa hojjetaa aanaa yoo ta'u, warraa daa'ima qaama miidhamaa ni gargaara.
  - Odeeaffanoo dabalataatiif kanaan qunnamaa _____.
- Walta'iinsa Ohio Barumsa Daa'ima Qaama Miidhamatiif (OCECD)
  - OCECDn dhaabbata gutuu biyyaa bu'aaf hin hundoofneefi maatiwwan daa'immanii, dhaltoota xixiqqoo fi ijoollee akkaasumas dargaggoota qaama miidhamtoota Ohio kessatti tajaajiluu fi barsiistotaa fi eejansiiwwan isaanii tajaajilawwan dhiyeessan gargaarudha Sagantaawwan OCECD's maatiwwan bakkeewwan barnootaa daa'imman isaanii hundatti akka beekanii fi bakka isaanii bu'iin gaarii akka kennaniif warroota ni gargaara.
  - Odeeaffanoo dabalataatiif OCECD kanaan (740) 382-5452 qunnamaa yookan weebsaayitii OCECD : www.oecd.org. ilaalaa

Dursanii Komii Furuu

Dursanii furmaataaf komii dhiyeessuun garaagarummaa aanichi waliin qabdan furuuf kan raawwatamu yoo ta'u, kunis filannoowwan furmaataa biroo yaaluu jalqabuu keessaniin duratti. Namni dhaabbata waajjira kutaa barumsa daa'ima qaama miidhamaa Ohioirra dhufee gaaffilee fi rakkolee waa'ee barumsa daa'ima keessanii furuuf akka dandeessanii isin gargaaruuf isin waliin hoijeta.

Kutaan Barumsa Ohio adeemsa biroo osoo hingaafatiin dura dursanii rakkoo furuuf yaaluu ni jajjabeessa. Kunis kan akka komii barreeffamaa yookan adeemsa dhagahuu fa'aan jechuudha. Nama Waajjira Kutaa Barumsa Daa'ima Addaa Ohioirra akka gaaffilee keessan deebiisu fi rakkolee waa'ee barumsa daa'ima keessanii furuuf n isin gargaaruufnama achi hoijetu qunnamuu ni dandeesu. Waa'ee dursanii komii furuu ilaachisuu nama tokkootti dubbadhuuf maaloo Kutaa hojchaa qunnamai:

- Bilbla kanaan: (614) 466-2650, yookan kaffaltii irraa bilisa kan ta'e kanaa (877) 644-6338; yookan
- Imeeliidhaan: exceptionalchildren@education.ohio.gov.

Mijaa'ina

Gamaggama yookan irra deebii gamaggama daa'ima keetii barumsaa adaatiif godhamu yokkan waa'ee sagantaa barumsa dhuunfaa daa'ima keetii ilaachisee yoo yaaddofte (IEP), filannoo mijeessuu jedhu siif hojjechuuni danda'a.

Mijeessuu jechuun Kutaan hojii mijeessaan walga'ii gamaggama daa'ima keetii tyokan garee IEP (atis miseensa gareetti) akka hirmaatu yoo gaafatheedha. Aanaan mana barumsaas kutaa hojii nama mijeessaa gaafachuu ni danda'a, kunis walga'iiwwan kanneen keessaa isa tokkoo kan waa'ee barumsa addaa daa'ima keetii irratti akka hirmaatuufiidha. Atii fi aanichi mijeessan walga'icha irratti akka argamu waliigaluu qabdu.

Kaayyoo Mijeessuu

Mijeessuu walga'ii garee kan akka walga'ii garee sagantaa barumsa dhuunfaa, walga'ii karoora gamaggamaa yookan walga'ii garee gamaggamaakeessatti adeemsiifama. Mijeessaan qaama sadaffaa giddu gala ta'ee fi miseensa garee hin taane akkasumas garichaaf murtiiwwan hin dabarsineedha. Mijeessan gareen akka bu'aa qabeessa ta'uu kan godhuu fi barataa irratti kan xiyyeffatee hoijjetuudha. Mijeessitoota jechuun gidduu lixoota adseemsawwan barumsaa addaa irratti waajjira daa'imman addaatiin leenji'aniihdha.

Yeroo kamiiyyuu mijeessaa gaafachuu ni dandeessa. Yeroo tokko yoo goote atii fi aanaan mana barumsa hirmaachuu irratti waliigaluu qabduu. Isin lamaanuu yoo waliigaltan waajjirri daa'ima addaa filannoowwan mijeessaa gara walga'iichaatti ergitanii isiniif ni kenna. Atii fi aanichi mijeessaa irratti yoo walii hin galle waajjirichi tokko isiniif ni ramada. Mijeessaaaf baasiin isin yookan aanicha irraa eegamu hin jiraatu.

Mijeessaa:

- Qaama sadaffaa gidduu galaa ta'a (gama tokko hin qabatu yookan siif hin hoijetu yookan aanichaaf hin hoijetu);
- Gidduu lixaa ogummaan **leenji'eedha** nama (ulaagaa guute kan walitti bu'iinsawwan furuu gargaarudha);
- Kan leenji'ee fi waa'ee seeroota barumsaa addaa kan beekuudha akkasumas ulaagaawwan isaa kan hubatuudha;
- Qaama IEP daa'ima keetii yookangaree gamaggama miti;
- Murtiiwwan hin goodhu garuu garichi furmaata akka argatuuf ni gaggeessa;
- aSi'i fi aanicha gidduutti haasaan akka eegalamuufisin gargaara;
- Walga'ichia itti fufuun tokkoon tokkoon namaa oadeemsicha akka kabaju ni taasisa; akkasumas
- Gareen daa'ima keessanii fi barbaachawwan daa'ima keessanii irratti xiyyeffanno akka godhuu ni taasisa.

Qabxiilee Furtuu Waa'ee Mijaa'inaatiif yaadu Qabnu:

- **Mijaa'inni tola ooltummaadhaan.**
  - Atii fi aanaan mana barumsaa qaama adeemsichaa ta'uun irratti waliigaluu qabdu. Warri fi aanichi walga'iil irratti mijeessaan akka jiraattu yoo waliigalan jechuunwalga'iil irratti aanicha waliin waliigalte taasisuu qabdu jechuu miti yookan akkaataa walga'ichi itti xumuramu irratti waliigalte jechuu miti. Warrooni yeroo maraa yaada mataa isaanii akka qabaatan ni heeyyamamaaf.
- **Waliigalteen yeroo walga'iil mijaa'ina taasifame kamiiyuu akka waliigalaatti seera qabeessaatti fudhatama. Kana jechuun atii fi aanaan mana barumsaa erga waliin murtii taasisaniin booddee waliigalticha hordofuu qabu jechuudha.**
  - Sanada waa'ee gamaggama daa'ima keessaniif atii fi aanaan mallatteessu kamiiyuu yookan IEP akka sanadoota isaan IEP biroo kamiiyuu irratti mallatteessaniitti fudhatamu yookankan walga'iil garee gamaggamaa kamiiyuu.

Wa'ee mijaa'ina odeeffannoo dabalataa yoo barbaaddan weebaayitii Kutaa Barumsa Ohio kana: education.ohio.govilaalaan akkasumas **mijaa'ina barbaadaa**.

Mijaa'ina gaafachuuf

Daayireektaa barumsa addaa aanaa mana barumsaa keessan qunnamaa: aanaan adeemsa kana keessatti hirmaachuu heeyyamamaa ta'uun isaa mirkaneessuuf _____ kana _____
_____ irratti. Qaamonni lamaanuu mijaa'ina keessatti hirmaachuu yoo waliigalan Waajjira Kutaa Barumsaa Ohio Daa'imman Addaa qunnamaa:

- Bilbla kanaan: (614) 466-2650, yookan kaffaltii irraa bilisa kan ta'e kanaa (877) 644-6338; yookan
- Immeeliidhaan: exceptionalchildren@education.ohio.gov.

Gidduu galummaa

Mijaa'in jechuun warroonni fi aanaan mana barumsaa qaama sadaffaa giddu lixaq ogummaa qabu gara walga'iil dhufee waa'ee dhimma barumsa daa'ima qaama miidhamaa yookan barataa qaama miidhamtummaa ni qaba jedhamee shakkamuutiif akka irratti waliigalan isaan gargaaruudha. Qaama sadaffaa jechuun namni **kun gidduu lixaas** jedhamee kan waamamuun fi cinaa tokkoo kan hin gorree fi bakka isaanii bu'aa warraaf yookan aanichaaf kan hin hoijenneedha. Waa'ee barumsa addaa daa'ima keessanii ilaalchisee wadhabbiin yeroo uomamu kamiiyuu warrootaa fi aanoleef Mijaa'inni filannoo tokkodha.

Mijaa'inni Bilisaa fi Yeroo Kamiyyuu Gaaffatamuu ni danda'a

Mijaa'inni Yeroo Kamiyyuu Gaaffatamuu ni danda'a. Mijaa'inni yoo barbachise atii fi aanaan mana barumsa qaama adeemsichaa ta'uun irratti waliigaluu qabau. Isin lamaanuu hirmaachuu yoo waliigaltan Waajjirri Daa'ima Addaa filannoowwan mijeessaa gara walga'iichaatti ergitanii isiniif ni kenna. Atii fi aanichi mijeessaa irratti waliigaluu yoo dadhabdan the Waajjirri Daa'ima Addaa (OEC) tokko isiniif ni ramada. Mijeessaan dhimma barumsa addaa daa'ima keessanii keessa galuu rakkoo jiru akkamitti akka furuu qabdan isin lamaanittuu himuu hin danda'u. Mijeessaan garuu rakkoo dhimma daa'ima keessanii irratti mari'attanii furmaata akka argattan gama lamaaniinuu isin gargaara.

Komii seeraa gochuu yoo barbaadde yookan adeemsa dhagahaa gaafachuu yoo barbaadde (fuual 17-25 ilaali)Kutaa Karumsa Addaa Ohioakka sadarkaa tokkooffatti waa'ee giddu galummaa akka yaaddau si gaafata. n Baasiin isin yookan aanicha irraa mijeessaa akka kanfaltan eegamu hin jiraatu.

Ibsa gabaabaa Adeemsa gidduu galummaa

Gidduu Galummaa Gaafachuu	Gidduu lixaan filachuu fi sagantaa walghii baasuu'l	Walga'ii Gidduu galummaa	Waliigaltee Milkaa'e	Waliigaltee Hin Milkaa'in
<p>Ati yookan aanaan mana barumsa yeroo kamiittuu Kutaan Barumsa Ohio gidduu galummaaf gaafachuu ni danda'a. Komii yoo dhiyeefatte yookan adeemsa dhagahaan yoo barbaadde Kutaan hojichaa akka tarkaanfii tokkooffatti gidduu galummaa siif dhiyeessa. Gidduu galumsatti fayyadamuuf atii fi aanihi waliigaluu qabdu.</p>	<p>Gidduu galaan qama sadaffaa adda ta'eedha. Atii fi aanaan mana barumsagidduu galaa irratti waliigaluu qabdu. Hanga danda'ameetti gidduu galaan sagantaa walga'ii ni baasa. Kutaan hojichaa gidduu galaadhaaf ni kaffala.</p>	<p>Atii fi aanaan mana barumsa dhimmoota yaachisoo keessan walifi niqooddu. Gidduu galaan walitti bu'iinsa keessan furtanii gara waliigaltee dhumaa irra barreeffamaan akka geessaniif isin gargaara. Walumaagalatti, wanti yeroo gidduu galummaa jedhame kamuu walga'iin alatti hin qoodamu yookan adeemsawwan seeraa gara fuulduraa keessattis itti ydamamu, iyyatawwan addaa yoo ta'an malee.</p>	<p>Waliigalteen barreeffamaa seera qabeessa fi maatiif fi aanaan mana barumsa lachuu kan mallatteessaniidha. Seera qabeessa jechuun warrii fi aanaan mana barumsaa waliigalicha hordofuu qabu jechuudha. Akkasumas manni murtii raawachiisuu ni danda'a.</p>	<p>Waa'ee gidduu galummaa irratti yoo walii hin galamenii fi atis komii dhiyeefattee ta'e, Wajirri Daa'ima Addaa komii ni fura. Waa'ee gidduu galummaa irratti yoo walii hin galamenii fi atis adeemsa dhagahaan yoo galfatte guyyaanadseemsi dhagahaan itti aaneen ni dhufa.</p>

Gidduu Galaa:

- Qaama sadaffaa gidduu galaa ta'ee hafuu (gama tokko hin qabatu yookan siif hin hoijetu yookan aanichaaf hin hoijetu);
- Murtiiwwab kennuuf hin heeyyamamuuf. Kana irra, atii fi aanaan mana barumsa dhimma barumsa daa'ima keessanii ilaalatu irratti rakkoo akka furtan isin gargaara;
- Waliigaltee gidduu galummaa barrefffamaa irratti murteessuf si fi aanaan mana barumsa waliin ni hojjeta;
- Walga'ichi itti fufuun tokkoon tokkoon namaa adeemsicha akka kabaju ni taasisa;
- Tokkoon tokkoon namaa barataa fi feedhiwwan barataa irratti iffi fufiinsaan xiyyeffannoo gochuu eega;
- Haasaan si'fi aanicha gidduu akka banuuf ni gargaara;

Qabxiilee Furtuu Waa'ee Mijaa'inaa Yaadatamu qabaatan:

• Gidduu galummaa Tola Ooltumaadhan

- Atii fi aanaan mana barumsaa qaama adeemsichaa ta'uun irratti waliigaluu qabdu. Warri fi aanichi walga'ii irratti mijeesaan akka jiraatu yoo waliigalan walga'ii irratti aanicha waliin waliigaluu qabda jechuu miti yookan akkaataa walga'ichi itti itti xumuramu irratti waliigaluu qabda jechuu miti.

• Gidduu galummaan Iccitiidha.

- Wanti walga'ii gidduu galummaa jedhaman akkamiyyuwali galatti iccitii ta'anii hafu (dhuunfaa) akkasumas booddee faayyadamuun hin danada'amu, iyyatawwan addaa yoo hin taneen alatti.

• Waliigalteen barrefffamaa yeroo gidduu galummaa irratti taasifame waloomaagalatti seera qabeessa. Kana jechuu warrii fi aanaan mana barumsaa erga murtiin waliin darbee booddee waliigalticha barrefffamaa hordofuu qabu jechuudha.

- Sanada waa'ee gamaggama daa'ima keessaniif atii fi aanaan mallatteessu kamiiyyuu yookan IEP akka sanadoota isaan IEP biroo kamiiyyuu irratti mallatteessaniitti fudhatamu yookankan walga'ii garee gamaggamaa kamiiyyuu.

Gidduu galummaa Gaafachuuf

Daayireektaa barumsa addaa aanaa mana barumsaa keessan qunnamaa: aanaan adeemsa kana keessatti hirmaachuuf heeyyamamaa ta'uun isaa mirkaneessuuf _____ kana _____ irratti. Qaamonni lamaanuu jiddu galaan keessatti hirmaachuuf yoo waliigalan, maalooWwaajjira Kutaa Barumsaa Ohio Daa'imman Adddaa qunnamaa:

- Bilbla kanaan: (614) 466-2650, yookan kaffaltii irraa bilisa kan ta'e kanaa (877) 644-6338; yookan
- Imeliidhaan: exceptionalchildren@education.ohio.gov.

Komii KutaabiyyaafGalfachuu

Waa'ee barumsa addaa daa'ima keetii yoo yaaddoo qabaatte filannoo biroo ati qabdu aanicha mana barumsaa yookan eejansii ummataa biroo irratti komii barreeffamaa kutaa biyyaa fi Waajjira Kutaa Barumsaa Daa'imman Adaa Ohio tti dhiyeffachuudha.

Komii Kutaa biyyaa Galfachuuf Baasiin Kamiiyuu hin jiru

Komii kutaa biyyaa galfachuuf baasiin kamiiyuu hin jiru. Adeemsi komii kutaa biyyaa walumaagalatti asdeemsaa dhagahaa irra daddafee rakoodhaaf furmaata ni argachiisa akkasumas adeemsa dhagahaa irraa kan gorfamuu (yookan kan irratti waliigalamul)dha. Komii kutaa biyyaa galfachuuf komii barreeffamaa fi mallatteeffamaa kee (isa muummee) Waajjira Daa'imman Addaatti erguu akkasumas garagalcha komii **kallattumaan** gara aanaa mana barumsichaatti erguu qabda.

Komiin kee ibsa seerri federaalkaa cabuu ibsu yookan ulaagaawwan barumsa kutaa biyyaa cabuu isaanii ibsu (gocha namoota seeraan alaa Seera Barumsa Qaama miidhamtumaa irratti rawwatani yookan sadarkaawwan Hojii Ohio Barumsa Daa'imman QAama miidhamtootaa) cabuu ibsuu qaba. Komiin maqaa itti galchuu yookan seera adda ibsuu hin barbaachisu gocha rawwatame garuu ibsuu qaba yookan gocha seeraan alaa ulaagaa barumsaa addaa irratti aanichi rawwate ibsuu qaba. Komii keessa aanichi ulaagaa barumsa addaa cabseera jettee maaliif akka yaadu dhugaawwan isaa ibsuu qabaatta.

XinxalaKomiiwwan Kutaa BiyyaaWaajjiri Daa'ima Addaa gargaarsa addaa komii galfaman ilaaluun yoo barbaachisaa ta'e aanichi mana barumsaa ulaagaa barumsaa addaa daa'ima kessaniin walqabatu cabsuu isaa mirkaneessuuf murteessuuf ni qorata . Qaamni sadaffaan – namni sin alaa sun, yookan eejansiin dhabbanni aanaa mana barumsaatiin alaa – aanichi mana barumsaa ulaagaalee barumsaa addaa daa'ima keessan ilallatu cabseera jedhee yoo amane Kutaa hojichaatti komii dhiyeessuu ni danda'a.

Komiin kutaa biyyaa yeroo kamiittuu gochi barumsa addaa cabsuu erga mudatee eegalee **waggaa tokkoo keessatti** kutaa hojitiif dhiyaachu ni danda'a Komiin balleessaawwan guyyaa komichi dhiyaate irraa eegalee yeroo wagga tokkoo olii ta'e irratti dhiyaatu hin qoratamu/hin furamu.

Komii Kutaa Biyyaa seera qabeessa akka itti rawwatamuBarumsa addaa ilaachisee komii kutaa biyyaa seera qabeessa dhiyesuu yoo barbaade:

- Unka komii **kutaa biyyaa guutuun** gara Wajjira Kutaa Barumsaa Daa'imman Addaa Ohio tti ergi; yookan
- Xaalayaa komii barreessi;yookan
- Hoijetaa waajjira Kutaa Daa'imman Addaatti kanaan 1-877-644-6338 bilbiluun unka komii guuttee gara kutaa hojichaatti deebistu gaafadhu .

Gara Komii keessan Itti Ergitan

komii Keessan **gara**Waajjira Kutaa Barumsa Daa'imman Addaa Ohio
tti akkasumas gara to'ataa ol'aanaa aanaa aanaa mana barumsa yeroo
tokkootti ergamuu qaba.

Komii Sirri Ergi: Kutaa Barumsaa Ohio

Waajjira Daa'imman Addaa

Attn: Daarektarri Gargaaraa Kutaa Walitti bu'iinsa furuu

25 South Front Street

Mail Stop 409 Columbus, Ohio 43215-4183

Tursiisuu

Tursiisuu jechuun dhimmoota komii kutaa biyyaa qabanii turuu jechuudha. Atii fi aanaan mana barumsa adeemsaa dhagahaa keessa yoo galtan fi atii yookan aanichi dhimma walfakkataa irratti komii yoo galfattan Kutaan Barumsaa Ohio komii kutaa biyyaa qabee ni tursiisa. Jecha birootiin kutaan hojjichaa komii kutaa biyyaa keessan furuu isaatiin duratti hanga adeemsichi xumuramutti ni eega. Gaaffii adeemsaa dhagahaa kee yoo addaan kuttan kutaan hojjichaa komii kutaa biyyaa tursiisuu jalaa baasuun komii keessan furuuf itti fufa.

Adeemsi dhagahaa rawwatamee murtiin qaama dhagahaa adaatiin (IHO) yoo kenname Kutaan hojjichaa komii kutaa biyyaa tursiisuu jalaa baasuun kan furu dhimmoonni gama keessanii komii keessatti yoo hafanii fi ogessa adeemsaa dhagahaatiin hin furamne furuuf ni raawwata.

Tarree wantoota Komii Kutaa Biyyaa Keessatti Galchuu Qabduu

- Ibsa aanichi ulaagaa barumsa adda federaalaa yookan kutaa biyyaa cabsuu isaa ibsu.
- Ibsa rakkoo dhugaawwan komiin keessan irratti hundaa'e dabalatee.
- Odeeffannoo quunnamtii keessanii fi mallattoo sirrii keessan.
- Barataa tokko irratti seerri barumsa addaa cabuu isaa kan komattuu yoo ta'e:
  - Maqaa fi teessoo jireenyaa barataa sanaa;
  - Maqaa mana barumsaa da'imti itti barachaa jiru;
  - Daa'ima yookan dargageessa mana hin qabne yoo ta'e (akkaataa seera gargaarsa namoota mana hin qabnee McKinney-Vento Hirratti ibsameetiin) odeffanoo daa'imichaa ittiin qunnamanii fi maqaa barumsa daa'imti barachaa jiruu dhiyeessaa;
  - Ibsa uumama rakkoo dhugaawwan rakoodhaan walqabatan dabalatee;akkasumas
  - Furmaanni rakkoo yeroo komiin dhiyaatu qaama dhimmi illalatutti beekamuu fi argamuu qaba.
- Komiin mallattoo keessan sirrii qabaachuu qaba kanaafuu komii faaksii yookan lmeeliin erguu hin dandeessan.
- Komiiwan maqaan irratti hin barreeffamiin hin fudhatamuu.

Adeemsa Komii Kutaa Biyyaa

Kutaan hojii komii kutaa biyya keessan yoo fuudhe, seeraan galmeeffamee yeroo dheeraa erga turee booddee keessa deebiin ilaaluun akkum barbaachisumma isaatti gocha seera cabsuu(wwan) ulaagaan barumsa adda irratti raawwatame ni qorata. Waajirri daa'imman addaa komii keessan erga fuudhee eegalee yeroo guyyoota hojii 60 keessatti komii furuu qaba.

Akka qaama adeemsa komiitti Waajirri Daa'imman Addaa:

- Keessa deebiin ilaaluun komii keessan furuuf aangoo kan qabu yoo ta'e ni murteessa;
- Komii inni furu Qoranoo dabalatee (yoo barbaachise) barreefamaan si fi aanan mana barumsaatti hima);
- Si fi aanichaaf akka karaa filannoo rakkoo furuutti gidduu galumsa yookan mijaa'ina ni dhiyeessa;
- Waa'ee ibsa komii keessan keessa jiruu si irraa yookan aanicha irraa odeeffanno dabalataa barbaachisuu danda'u ni gaafata;
- Sanadootaa fi odeeffanno dabalataa sii fi aanichaan dhiyaatan keessa deebiin ilaaluun, gaaffi fi deebii bilblaas raawwachuu fi aanaa daa'ima keessanii doo'achuunakuma barbaachisaadha jedhamee murteeffameen;
- Aanaan keessan komii keessaniif deebii akka kennuu fi furmaataa akka dhiyeessuuf carraa kennuu ; fi
- Xaalayaa komii atii fi aanichi murtii barumsaaaddaa cabsuun raawwamatamuu fi dhiisuu isaa ibsu (yoo barbaachise keessa deebii fi qorannoo isaa erga xumurtee booddee beeksisuun ni barreessa kunis erga komii keessna fudhatee eegalee guyyoota hojii 60 osoo hin caallee keessatti ta'u qaba).

Dheereffamawwan Daangaa yeroo

Kutaan hojichaa komii keessan furuu fi murtii isaa waliin xaalayaa barreessuuf guyyoota hojii 60 ol fayyadamuu ni danda'a, dheereffamni yeroo yoo jiraate. Dheereffamni guyyoota 60 komii kutaa biyyaa furuuf kan fudhatmu yoo;

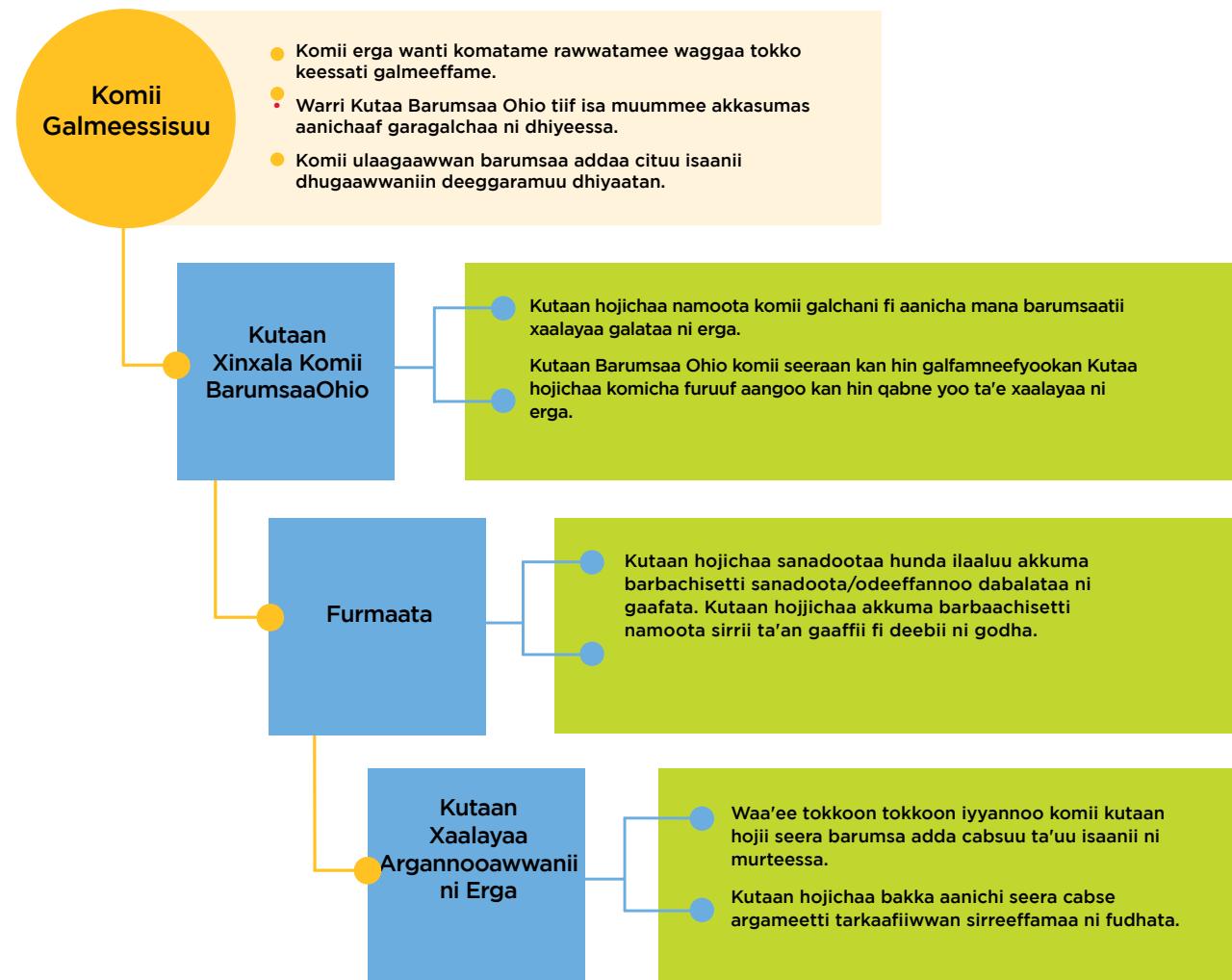
- Atii fi aanaan mana barumsa yeroo dabalataatiif waliigaltaniittu kanaafuu isin lamaanuu gidduu galummaa, mijaa'ina yookan toftaa walitti bu'iinsa furuutiin rakkoo furuuf yaalii gochuu ni dandeessu; yookan yoo
- Haalooni addaa (Waajirra Daa'imman Addatiin bu'uura dhimma dhimmaatiin ilaalamani murteeffamani ni jiru).

Galmeessa Sirrii Hin taane

Waajirri Daa'imman Addaaa waa'ee dhimma akka hiikamu barbaadduuirratti odeeffanno barbaachisu waan hin galchineef komii kutaa biyyaa kee seeraanhin galfanneejedhee murteesuu ni danda'a, yookan Waajirri Daa'imman Addaa komicha ilaaluuf aangoo yoo hin qabaanne Waajirri Daa'imman Addaa xaalayaa kanaibsu isiniif ni erga: Komii keessan furuuf maaliif itti hin fufnee, sababiin murtii kanaa akkasumas yoo hojii irra kan oolu ta'e odeeffanno ati akka haaraatti itti galchitu seeraan galmeeffamuu qaba.

Komii irra Deebiin Galchuu

Komii odeeffanoo haaraan irra deebiin galchuu kan qabdu yoo ta'e komii gara Kutaan Barumsaa Ohio fi aanaa mana barumsaatti yeroo seerrii barumsaa addaa cabuun galfame irraa eegalee yeroo wagga tokkoo keessatti erguu akka qabdu mirkaneessi. Komii keessan keessatti dhimmoota Kutaan hojichaa furuuf aangoo hin qabne yoo galchite akkuma barbaachisummaa isaatti aangoo dhimmoota kanaa hiiku hinqabne, teessoo qaama d qabeenyaaawan rakkolee kanneen furuutti isiin eerga; haaluma seerrii gaafatuutti.

Adeemsa Komii galfachuu

Warroonni waa'ee barumsa addaa daa'ima isaanii furuuf aanaa mana barumsaa isaanii waliin furuu karaa tokkoo adeemsa dhagahaatiif kallattumaan aanichaaf gaaffii dhiyeessuu yoo ta'u, garaglcha isaa ammoo gara Kutaa Barumsaa Ohio tti erguudha. Kna yoo gootan, adeemsa komii galmeessifattan (gaaffii komiis ni jedhama). Galmee adeemsa komii jedhanii kan waaman qaamonnii biroo ni jiru:

- Barataan yoo xiqqaate umurii wagga 18 yoo ta'e;
- Aanaa mana barumsaa; yookan

Eejjasiwwan barumsa ummataa biro.

Sababoota Galmeessisuu

Adeemsi komii dhimmoota armaan gadiitiif galmeessifamuu ni danda'a yaaddooww yoo naannoo barumsa addaa daa'ima keetii:

- Daa'ima qaama miidhamtuu addakan baasuu;
- Daa'ima qaama miidhamtuu gamaggamuu;
- Ramaddii iddo barumsaa daa'ima qama miidhaa qabuu; ; yookan
- Barumsa ummataa sirrii fi bilisaa (FAPE) daa'ima keessanii dhiyeessuu.

Adeemsi komii kan ibsuu qabu ulaagaawwan federaalaas ta'ee kan kutaa biyyaa cabuu isaanii fi **erga** guyyaa maatiin (yookan eejansii barumsa ummataa komii galche) irraa eegalee waggoota lama keessatti dhimma seera barumsa addaa cabee ni beeka yookan beekuu qaba. Kutaan Barumsa Ohio adeemsa komii dhagahaa yoo fudhete warroonni fi aanaan mana barumsaa adeemsa dhagahaa jiraatu hundatti adeemsa dhagahaa irratti hirmaachuuf carra ni qabaatu. Adeemsi dhagahaa adeemsa sirrii ogeessii dhagahaa Kutaa hojichaatiin irratti ramadamuun dhagaha adeemsisuu fi adeemsa komii furuudha.

Odeeffannoo Itti galchuu

Kutaan hojichaa unka adeemsa dhagahaa itti dhiyeessuu danda'an ni dhiyeessa. Namni yookan eejansiin barumsa ummataa gaafii dhiyeessu unka Kutichi itti fayyadamuu hin qabaatu garuu namni yookan dhaabbanni yeroo adeemsa komii dhiyeessan odeeffannoo barbaachisu kan itti galchuu qabu:

1. Maqaa barataa;
2. Teesoo yookan odeeffannoo qunnamtii barataa;
3. Maqaan aanaan mana barumsa;
4. Daa'imti keessan mana kan hin qabne yoo taanete, odeeffannoo daa'ima keessan ittiin qunnaman kaa'atii fi maqaa
mana barumsaa daa'imti keessan barattuu ibsaa.
5. Ibsa rakkoo addaa daa'ima keessanii fi dhugaawwan waa'ee rakkoo sanaa; fi

Yaadoota yookan ilaalcha rakkoo furuuf. Adeemsi komiis ibsa walfakkaataa komii irratti ibsamee fi odeeffannoo bal'aa qabachuu qaba(fuula 18 ilaala), haata'u malee mallattoo sirriin hin barbaachisu. Aanaan mana barumsaa fi kutaa hojichaatti qaama, ergaadhaan, faaksiidhaan, yookan imeeliidhaan dhiyeeffamuu ni danda'a Dhimmoonni adeemsa komii muummee keessatti hin ibsamiin yeroo adeemsa dhagahaatti ogeessan keessa deebiin hin ilalamu.

Asdeemsa komii Geeddaruu

Adeemsa komii foyyeesun erga Kutaa Barumsaa Ohio tii dhiyeffamee booddee komii foyyeessuudha. Adeemsa komii keessan geeddaruu kan dandeessanyoo qofaan:

- Qaamni biroo adeemsa komii geedarametti barreffamaan waliigaluun, rakoo karaa walga'iitiin furuu irrattiakka hirmaatu carraan ni kennamaaaf(walga'iin furmaataafuula 23keessatti) ibsameera; yookan
- Oggeessii dhagahaan loogii malee heeyyama ni kenna, Ogeessi dhagahaan adeemsi dhagahaan osoo hin jalqabamiin dura hanga guyyoota shaniitti heeyyama akkasii kennuu kan danda'u yoo ta'u, sana booddee garuu hin ta'u.

Yeroo fi Adeemsa Hojichaa

Adeemsa komii Aanaa mana barumsaa daa'ima keetii irratii yoo dhiyeessiteguyyaa adeemsa komii fudhee eegalee guyyoota hojii 10 keessatti aanichi beeksisa barreffamaa dursaa yookan deebii akkaataa ibsa seera barumsaa addaa cabsuutiin siif kennuu qaba, aanichi kanaan dura beeksisa akkasii yoo hin kenniniin alatti jechuudha.(fuula 9 ilaali). Beeksisi barreffamaa dursaa aanichi siif kennuu kan of keessa qabaachuu qaba:

- Ibsa gocha gaaffii keetii yookan komii keetii. Kunis tarkanfii aanichi fudhachuu barbaade yookan fudhachuu dide ta'uunii danda'a. Aanichis manni barumsaa maaliif tarkaanfichaa fudhachuu akka barbaadee fi fudhachuu akka hin barbaanne ibsuuqaba;
- Ibsa tooftaalee daa'ima gamaggamuuf itti fayyadame hunda, galmeewan waa'ee daa'ima keetii, gabaasawan aanichi tarkaanfii fudhachuuf yookan fudhachuu diduuf itti murteesesse;
- Ibsa filannoo biroo gareen IEP daa'ima keetii hubannoo kessa galchee fi sababa(oota) ittiin filannoo sana dhiise; fi
- Ibsa dhimmoota biroo murtii aanichaan tarkaanfii fudhachuuf yookan fudhachuu dhiisuuf barbaachisaa ta'a.

Aanaan mana barumsa odeeefnanno waa'ee gargaarsa bilisaa yookan gatii gadi aanaa yookan tajaajila barbaachisoo biroo ati argachuu dandeessuu sitti himuu qaba.

Adeemsi komii isin irratii yoo dhiyaate akka warraatti guyyoota hojii 10 keessatti komiichaaf deebii deebisuu qabdu. Deebiin keessan dhimmoota adeemsa komii keessatti ibsaman kallattumaan xuquu qaba.

Gahumsa

Adeemsi komii gahaa kan jedhamu (jechuun seera guutee dhiyateera jechuudha) **qaamni biroo** ogeessi dhagahaan loogii malee fi qaamni komii dhiyeesssee ulaagaawwan dhiyeessuu kan hin guunne akka ta'e (jechuun, gahaa ta'uun dhabuu) yoo hin beeksisiin alatti jechuudha. Qaamni biroo gahumsa adeemsa komii yeroo adeemsi komii fudhatamee eegalee guyyoota hojii 15 keessatti barreffamaan dhiyeessuu qaba.

Fakkeenyaaaf adeemsa komii keessan aanaa irratii yoo dhiyeessitan garagalcha isaa gara Kutaa Barumsaa Ohio yoo ergitan), aanichi barreffamaan ogeessa dhagahaatti guyyoota hojii 15 keessatti gaaffii keessan seera guute kan dhiyaate ta'uun akka hin amanne yoo beeksiseen alatti jechuudha. Ana booddee ogeessii dhagahaan adeemsi komii isin dhiyeessitan gahaa ta'uun isaa murteesuuf guyyaa inni yookan isheen aanaa keessan irraa beeksisa barreffamaa fudhate irraa eegalee guyyoota hojii shan ni qabaata (kunis ulaagaawwan adeemsa komii fuula 21 irratii ibsane guutuu isaa beekuuf). Ogeessi dhagahaan si fi aanichatti murtii isaa yookan ishee guyyoota 15 keessatti barreffamaan beeksisuuf qaba.

Ogeessi dhagahaan adeemsi komii kee gaha akka hin taane yoo murteesee ati adeemsa komii biroo irra deebiin dhiyeessuuuf yookan adeemsa komichaa fooyyeesuuf filannoo qabda, aanaan yoo irratii waliigale haala jiru karaa walga'i furmaataatiin hiikuuf carraa ni qabda yookan ogeessi dhagahaan guyyoota shan dhagahaan jalqabuun duratti heeyyama ni kenna.

Adeemsa komii keessanii sirriitti yoo foyyeesitan sana booddee yeroo furmaata guyyoota 30 (fuuala 23 ilaala) yoo ati komii sirreessitu eegala.

Yeroo Furmaataa

Yeroon furmaata yeroo adeemsa komii galfachuu fi adeemsa dhagahaa sirii gidduu jiruudha. Yeeroo furmaata walga'ii furmaata dhagahaan seeraan osoo hin jalqabamin duratti yeroo tokko waldhabbi barumsa addaa furuuf carraa ni kenna. Adeemsa komii dhiyeessitee adeemsa furmaata keessatti hirmaachuu yoo dadhabde, kun jalqabbii yeroo adeemsa yeroo kanaa gadii caalaatti duubatti harkisa). Yeroon furmaata guyyaa adeemsi komii itti dhiyaatee booda (yookan guyyaa adeemsi komii seeraan fooyya'ee eegalaa) eegalee guyyoota 30 dha. Osoon aanaan mana barumsa hanga quufinsaa ta'eenadeemsa komii keessanii guyyoota 30 kennname keessatti foyyesuu baatee, sana booddee adeemsi dhagahaa itti fufu ni danada'a. Yeroo furmaata guyyoota 30 erga dhumee booddee adeemsa dhagahaa fi ogeessi dhagahaa loogii malee akka murteesu guyyooni dabalataa 45 ni jiru (fuula 24 ilaalaa), atii fi aanichi gidduu galummaa guyyoota hanga 30 gahutti irratti yoo waliin hin galiin alatti jechuudha. Yeroo furmaataa guyyaa 30 dursee xumuramuu ni danda' kunis atii fi aanichi yeroo furmaataa guyyoota 30 keessatti waliigalteen kamiyyuu akka hin danda'amne yoo barreeffamaan waliigaltanjechuudha.

Yeroo furmaataa guyyoota 30 fi erga adeemsa komii fudhatee eegalee, guyyoota 15 duraatiif aanaan mana barumsa sagantaa walga'ii furmaata baasuu qaba. Aanichi guyyoota 15 keessatti walga'ii furmaataa yoo hin qabne yookan walga'ii furmaataa irratti yoo hin hirmaanne yeroo adeemsa dhagahaa guyyoota 45 akka eegalamu ogeessa dhagahaa gaafachuu ni dandeessa. Aanichi adeemsa komii yoo galche walga'ii furmaataa saganteesun isa hin barbaachisu.

Walga'ii Furmaataa

Kaayyoon walga'ii furmaata rakkolee komii keessa jiran irratti akka mari'attan carraa isiniif kennuu fi Aanaa mana barumsaaf Furmaataaf si waliin akka hojjetu gochuufidha. Walga'ii furmaata waamuuf itti gaafatamummaan kan aanichaa yoo ta'u, ati ammoo walga'icha irratti hirmaachuu abda. Walga'ii furmaata irratti yoo argamuu baattee fi aanichi hirmaachuu dhabuu kee yoo sanadaan qabe aanichi ogeessii dhagahaa adeemsa komii keessa dhuma yeroo guyyoota 30 booddee akka haqu gaafachuu ni danda'a.

Atii fi aanaan mana barumsa miseensota garee IEP eenyu walga'ii furmaataa irratti hirmaachuu akka qabu ni murteesitu. Walga'in kun bakka bu'aa aanaa mana barumsa kan aanichaaf murtii dabarsuuf aangoo qabu of keessa qabaachuu qaba.

Ogeessi seeraa aanichaa walga'ii kan hin hirmaatu ati ogeessa seeraa kee yoo hin qabaaneen alatti. Adeemsa furmaataa keessatti walga'in tarkaanfii barbaachisuuf atii fi aanichi walga'ii furmaataa dhiisuuf yookan atii fi aanichi walga'ii furmaataa irra giddu galummaadhaan fayyadamuuf barreeffamaan yoo waliigaltanjechuudha. Atii fi aanichi akkas gochuuf yoo waliigaltan gidduu galummaa yeroo guyyoota 30 ol darbuuf heeyyamni isiniif kennameera . Kunis adeemsa dhagahaa fi daangaa yeroo murtii akka hin eegalle guyyoota 45 ni dhorkuu ni dandeessuu.

Atii fi aanichi walga'ii furmnaataa irratti walitti bu'iinsa yoo furtan isin lamaanuu waliigalte seeraan fudhatamu mallatteesuu qabdu:

- wanta amma ta'u barreeffamaa kanaa gaditti kaa'meera;
- Sii fi bakka bu'aa aanichaatiin mallattaa'eera; akkasumas

Manni murtii hojji oolchuu ni danda'a. Seeraan kan fudhatamu jechuun atii yookan aanaa mana barumsaa akka waliigaltichaatti yoo kan hin raawwanne ta'e, manni murtii sii yookan aanicha akka raawwatu gochuu barbaachisuu danda'a. Ati yookan aanaan mana barumsa waliigalticha erga mallatteesee booddee akka walii hin gallee yoo murteesee isin keessaa tokko erga waliigalticha mallatteessitanii booddee guyyoota sadu keessatti haquu ni danda'a.

Atii fi aanaan mana barumsa waa'ee adeemsa komii yeroo furmaata dhumuun guyyoota 30 duratti yoo waliigaltan komiin ni cufama akkasumas adeemsi komii adeemsifamu hin jiraatu

Adeemsa Dhagahaa

Adeemsi dhagahaa saganteeffamuu fi adeemsifamuu kan qabu bakka fi yeroo sii fi aanaan mana barumsatiif mijataa ta'ettiidha. Yeroo adeemsa dhagahaatti ogeessii dhagahaa yeroo isin qunnamuu barbaade hundatti sii fi aanicha yeroo walfakkaataatti qunnamuu qaba. Jecha birootiin walqunnamtii ogeessaa dhagahaa loogii malee, sii fi aanicha gidduutti taasifamu wallinii fi osoo addaan hin bahiin raawwatamuu qaba.

Daangaan yeroo adeemsa dhagahaa guyyoota 45 (kan ogeessii dhagahaa loogii malee murtii itti dabarsu) kan eegal yeroon furmaataa guyyoota 30 erga xumuramee booddee yookan kanneen keessa tokko erga ta'anii boodeedha:

- Atii fi aanichi walga'iil furmaataa akka hin goone (akka hin qabaanne) barreffamaan waliigatan; yookan
- Walga'iil furmaataa yookan walga'iil gidduu galummaa keessatti marii yoo eegaltan atii fi aanichi waliigaltee kamillyuu akka hin danda'amne barreffamaan waliigaltu; yookan
- Atii fi aanichi yeroo furmaataa guyyoota 30 ol akka deemu fi giddu galummaan itti fufuu akka dandeessan waligaluu ni dandeessu akkasumas ati yooka aanichi adeemsa gidduu galummaa keessaa bahuu ni dandeessuu.

Ogeessi dhagahaa loogii malee yeroo dabalataa kennuuf yoo waliigaleen alatti (yookan jecha birootiin yeroo dheeraa kenneen alatti) qaamota lamaan keessa tokkoo daangaa yeroo guyyoota 45 keessatti gaafate kan armaan gadii ni raawwatu:

- Dhagahaan raawwatamuu qaba;
- Murtiin dhagahaa godhamuu qaba; akkasumas
- Garagalchi murtii karaa ergaa mirkaneeffameen aanaan fi mana barumsa akkasumas Kutaa Barumsaa Ohio tti ni erga.

Adeemsa dhagahaatiin yoo xiqaate guyyoota shan duratti atii fi aanaan mana barumsa walga'iil ibsa irratti hirmaachuu qabdu. Kunis haasawaa atii fi aanichi odeeaffanno dhagahaa irratti dhiyaatuu qabaachuu keessan mirkaneesuufiida.

Adeemsi Dhagahaan kan adeemsifamu Ogeessa Dhagahaa dhimmichaa loogii maleetiin

Adeemsi komii yoo furamuu hin dandeenye gara dhagahaa seeraa ogeessaa loogii malee dhagaahu kan seera qabeessa ta'eetti qajeelfama. Ogeesii dhagahaa bakka bu'aa adeemsa gahaawanii ademsisuuf Kutaa Barumsa Ohio tiin leenji'a ture ta'u qaba.

Aanaan mana barumsa kaffaltii ogeessa dhagahaa ni kaffala, haata'u malee namni kun bilisaa fi qaama sadaffaa dha. . Inni yookaa isheen aanaa mana barumsaa yookan eejansii ummataa kan biraa barumsa keessatti hirmaatuu kan faayidaa dhuunfaa yookan ogummaa garee tokkoof akka fayyadu taasisu qabaachuu hin qabu.

Dabalataan ogeesii dhagahaa ulaagaawan barumsa addaa sirrii kan beekuu fi seerotaa fi dambiiwan IDEA, federaalaa fi kutaa biyyaa akkasumas haala itti manneen murtii dhimmoota barumsa addaa hiikan beekumsa qabaachuu qaba.

Dhagahaan booddee ogeessii dhagahaaakkataa sadarkaa seeraatiin murtii ni barreessa. Aaanaa keessan yookan Kutaan Barumsa Ohio tarree ogeessota dhagahaa fi haala barumsa isaaniini dhiyeessa, yookan atu kan itti aanuu dowwachuu ni dandeessa education.ohio.gov jechoota furtuu barbaaduun argachuu ni dandeessjecha *ogeessssoota adeemsa dhagahaa a.*

Mirgoota dhagahuu

Adeemsa dhagahuu keessatt,i kana gochuuf mirga qabdu:

- Daa'ima keessan kan dhimmii dhagahuu ialaallatu qabachuu; Dhagahaan dhimmichaa ummataaf banaa akka ta'u gaafachuu;
- Ogeessaa seeraa yookan namoota waa'ee daa'imman qaama miidhamtootaa hubannoo addaa qaban akka isin waliin ta'anii fi akka isin gorsan gochuu ;
- Ragaa (mirkaneessa) dhiyeesuu, qorannoo fi gaaffii qaxxaamuraa (gaaffii) dhugaa baatuu ragaan qaamaan dhiyaachuu ni barbaachisa (ammas dhagahaan dhimmoota adeemsa komii kee keessatti kaafaman qofa irratti hundeffamu aanaan dhimoota haaraa akka kaastu yoo siif heeyyameen alatti jechuudha); Ragaa yoo xiqqaate guyyaa dhagahuutiin guyyota shan dura sitti agarsiifamne hin beekne gonkumaa diiduu; akkasumasBaasii tokkoo malee, barreeffama jechaaf jechaan yookan ati dhagahaa galmee elektiroonikii yoo filattee fi galmeewan argannoowwanii fi murtiwwanii fudhadhu.

Ati Yoo Abukaatoowwan Abbaa Seeraa hin Taaneen Waliin Jiraattee

Ati abukaatoowwan abbaa aeeraa hin taaneen waliin kan jirtu yoo ta'e, namoonnii kunneen kaffaltiwwan abbaa alangaa argachu hinda'an (ogeessa seeraa) kanfaltii (kaffaltii tajaajila isaanii kamiyyuu) qaama biroo iraa hin fudhachu hindand'an. Abukaatoon dhagahaa irratti seera raawwachuu hin danda'u, hirmaannaan abukaatoos daangeffamuu qofatti kan daanggeeffameedha.

Adeemsa Komiiwwanii fi Yeroo Saffiisiisuu

Adeemsi dhagahaa saffisaa dhagahaa yeroo saffisaa furmaata waldhabbiwwan barumsaa addaa muraassaa mijessuu jechuudha. Ati yookan aanichi adeemsa dhagahaa saffisaatiif gaaffii yoo galchitan haaloota kana keessatti kan ta'e yoo qofaa:

1. Murtii aanaa mana barumsaa waa'ee iddo barumsa daa'ima keetii kenne irratti yoo waliigaluu baatte (sagantaa yookan tajaajilawwan), fi kunis sababa manni barumsaa daa'ima keessan adabeef; yookan
2. Bu'aawwan murtii ibsaa irratti yoo waliigaluu baatte; yookan

Aaanaan mana barumsaa iddo qabsiisuun barumsaa daa'ima keessanii (sagantaa yookan tajaajilawwan) daa'ima kee kanneen biroo waan miidhamaniif ta'u ni danda'a.Yeroon adeemsa komii saffisiisuun yeroo furmaata guyyoota hojii 15 akkasumas yeroo dhagahaa guyyoota barumsaa 20 of keesssti qabata. Aaanaan mana barumsa erga adeemsa komii fudhatee eegalee walga'ii furmaata guyyoota torbaa keessatti saganteessuu qaba. Erga adeemsi dhagahaa saffisaa xumurameen booddee, ogeessii dhagahaa murtii dhumaa barreessee sii fi aanichaaf dhiyeessuuf guyyoota barumsaa 10 qaba. Yeroo adeemsa komii saffisaatti yeroon dabalataa kamiyyuu hin dabalamu.

Murtii irratti Ol iyyachuu

Murtiin adeemsa dhagahaa ogeessa dhagahaa loogii maleetiin kennamu kan dhumaati yoo qaamni walii hin galle kallatumaan Kutaa Barumsa Ohio waliin guyyaa murtii argatee eegale guyyoota 45 keessatti dhiyeesseen alatti jechuudha. Qaamni walii hin galtees warra yooka aanicha ta'uu ni danda'a, murtiin ogeessa dhagahaa kan abbichaaf hin tollee yoo ta'e (kana jechuun qaamni sun itti walii hin mo'atu).

Akkaataa Murtiwwan Ogeessa dhagahaa irratti Itti ol Iyyatan

Murtiwwan ogeessa dhagaahaa irratti ol iyyachuuf kutaa hojichaatiif garagalcha ol iyyataa keessan barreffamaan erguu fi akkasumas garagalcha isaa to'ataa ol'aanaa aanaa mana barumsaa keessaniitti erguu qabdu. Kutaan hojii ogeessaa keessaa deebii (ogeessaa keessaa deebii) murtii adeemsaa sana loogii malee akka keessa deebiin ilaalu maqaa sadarkaa kutaa biyyaa ni ibsa. Kutaan Barumsaa Ohio Ogeessa Xinxalaatiif ni kaffala. Ogeesiii keessa deebiixinhalaa galmeewwan adeemsaa komii guutuu ni qorata . Dabalataan ogeessii keessa deebii dhagahaan ulaagaawwan adeemsaa hordofuu isaanii ni mirkaneessa akkasumasakkuma barbaachisaa ta'een odeeffannoo dabalataa ni barbaada. Ogeesii keessa deebii falmiwwan afaanii yookan barreffamaa sii yookan aanicha mana barumsaa irraa gaafachuu ni danda'a: Ogeesii keessa deebii falmii afaaniiti dhagahaa adeemsiuu yoo barbaade mirgoonni dhagahuu hundi (fuula 25 ilaala) kan adeemsaa dhagahuu sana keessatti siif kennaman yeroo dhagahuu siif ni kennamu.

Murtii Ogeessa Dhagahaa Ol Iyyanno Loogii Malee Gaafachuuf Murtii ogeessaa dhagahaa loogii malee
itti waliigaluuu dhabuu ni dandeessa (ol iyyata) guyyaa murtii fudhtee eegalee guyyoota 45 keessatti
barreffamaan dhiyeessuu ni dandeessa. Iyyata kee itti ergi: Kutaa Barumsaa Ohio Waajjira Daa'imman
Addaa Kutaa Furmaata Waldhabbi
25 South Front Street Mail Stop 409 Columbus, Ohio 43215 Gargaarsa dabaataatiif Kutaa Barumsaa Ohio
Waajjira Daa'imman Adda a
Bilbla kanaan: (614) 466-2650, yookan kaffaltii irraa bilisa kan ta'e kanaa (877) 644-6338; yookan

Daangaa Yeroo/Dheereffaman

Kutaan hojii keessa deebii sadarkaa kutaa biyyatiif gaaffii kee erga fudhatee booddee, ogeessii keessa deebii murtii ni kenna, dheeressa yeroo warraan yookan aanichaaf gaafatamu yoo kennee yookan kenniteen alatti jechuudha (haata'u malee dheereffama daangaa yeroo ol' yyata adeemsaa dhagahuutti kennamuu akka hin dandeemnye hubadhaa). Argannoowwanii fi murtiwwan ogeessa kan keessa deebii garagalcha elektiroonikii yookan galmeessawwan elektiroonikii jechaa- jechatti gaafachuu ni dandeessaa.

Mana murtii Federaalaa yookan Kutaa Biyyaatti Ol Iyyachuu

Sadarakaan mana murtii federaalaa yookan kutaa biyyaatti yoo ol iyyanno dhiyyeessaniin alatti murtiin keessa deebii sadarkaa kutaa biyyaa kan dhumaati. Qaamni murtii ogeessaa hin fudhanne (komii irratti qabu) guyyaa ogeessii murtii keessa deebii kennee eegalee guyyoota 90 keessatti mana murtii aanaa federaalaatti yookan kutaa seeraa kutaa biyyaa aanaan mana brumsa daa'ima keetii keessatti argamutti guyyaa murtiin keessa deebii beeksifamee eegalee guyyoota 45 himannaan galfachuu ni danda'a. Manni murtii galmeewwan keessa deebiin ilaalu, gaaffii qaamoleetiin ragaawwan dabalataa dhagahuu akkasumas galmeewwanii fi ragaawwan hiyaatan irratti hundaa'uun murtii dhumaa dabarsa. Ol iyyanno mana murtiitti dhiyeessituuf baasiwwan mana murtii kaffaluu qabda yoo moo'atte garuu kaffaltiwwan mana murtii fi kan abukaatoo siif kaffalamuu ni danda'a (fuula 28 ilaala) akkaataa murtii kennuu mana murtiitti.

Yeroo Adeemsatti Haala Daa'imti irra Argamu/ttu

- Yeroo adeemsi komii gaggeeffamaa jirutti daa'imti keessan bakka amma baratutti itti fufu qabaata atii fi aanaan mana barumsa iddoon barumsaa daa'ima keessanii akka jijiiramu yoo waliigaltaniin alatti jechuudha.
- Iddoon barumsa daa'ima keetii kan ammaa hojiirra olmaa IEP isaa yookan ishee yeroo dhihoo keessatti ibsamaniidha.
- Daa'imti keessan haala filannoo barumsaa kan yeroof ta'e keessa yoo jiraate (IAES – barumsa yeroof mana barumsaatiin alatti mijeffamu) sababa adabbii mana barumsaatiin yoo ta'e daa'imichi hanga ogeesii dhagahaa murtii dabarsutti yookan hanga adabbiin aanichi daa'ima keessan irra godhe xumuramutti kameeyuu dura ta'u haala barumsaa kana keessa tura; Adeemsi komii aanaa fi daa'imti keessan heeyyama keessanii akka irratti hirmaatan yoo godhame, hanga adeemsi dhagahaa xumuramutti aanicha keessa turuu qaba. Gosa seeraa umurii barumsaa jalatti tajaajilawwan jalqabuuf adeemsi komii iyyata yoo galfate sababiin isaan daa'imti keessan umurii waggaa 3 darbee giddu galumsi seeraa daa'imman xiqqoo kan hin illallanne yoo ta'e aanaa mana barumsaa tajaajila giddu galumsaa duraa daa'imti keessan hin argatiin kennuuf hin barbaachisu . Daa'imti keessan tajaajilawwan barumsa addaatiif gahaa ta'ee yoo argamee fi warri dhiyeessii duraa tajaajilawaniitiif yoo waliigalan aanaan mana barumasaa tajaajilawwan warraa fi aanaa gidduutti walitti bu'iinsa hin uumne dhiyeessuuu qaba. Ogeessee keessa deebii iddo jijiiruu irratti warra daa'ima keessanii waliin yoo waliigale jijiiramni akka waliigaltee kaayyoowwan turtiitiif kutaa biyyaa fi wara gidduutti godhameetti ilaalamuu qaba.

Kaffaltii Bakka Bu'aa

Bakka bu'aa (ogeessa seeraa) akka adeemsa kana irratti bakka kee bu'u yeroo kamiittuu qacaruu filachuu dandeessa ta'a (yookan ol iyyanna murtii adeemsichaatiif) garuu baasiwwan seeraa kee hunda kaffaluu qabda. Bakka bu'aa qacarachuuf filattee dhimmicha kan mo'attee yoo ta'e (murtii gara keetti yoo argattee) tarkaanfii kamiifuu yookan dhagahuu adeemsa dhimma mana murtee keetiin walqabu (kan garee mo'ataa si taasisuu), manni murtii akka kanfalrii bakka bu'aa fudhatamaa siif kanfaluuf aanicha aijajuu danda'a.

Aanaan yoo Moo'e

Aanichi yoo mo'atee, manni murtii Kaffaltii bakka bu'aa aanaa fudhatamaa akka kaffaltaniif isiin ajajuu ni danda'a. Mannu murtii kaffaltii bakka bu'aa Kutaa Barumsa Ohio yookan kan aanaa mana barumsaa akka kaffaltuu si ajajuu ni danda'a, yoo isaan mo'atanii fi manni murtii kan armaan gadii keessa kamiiyuu yoo murteessee:

- Tarkaanfichi wanta akkasumaanii, sabab kan hin qabne yookan bu'uura kan hin qabne yoo ta'e;
- Tarkaanfichi ifatti wanta akkasumaanii ta'eeef yookan bu'uura kan hin qabne ta'e ati himanna seeraa kan itti fufte yoo ta'e; yookan
- Tarkaanfin kaayyoo sirrii hin taane kan akka miidhuu, barfannaa hin barbaachisne, yookan baasiwwan kaffaltii seeraa haala hin barbaachisneen dabaluu irratti kan fudhatamu yoo ta'a.

Manni murtii kaffaltiin seeraa siif yookan aanichaaf akka kaffalamu yoo ajaje

Manni murtii kaffaltiwwan seeraa siif yookan aanichaaf akka kaffalamu yoo ajaje manni murtii hamma kaffaltii sirrii ta'ee ni murteessa. Kaffaltiin bakka bu'aa baayyina sirrii hawasa keessa jiru irratti hundaa'uu qaba, kan bakka tarkaanfii yookan raawiin akkasii fudhamuu jechuudha akkasumas gosaa fi qulqullina tajaajilawwan dhiyaatanii irratti hundaa'a. Dandeettii manni murtii kaffaltiwwan bakka bu'aa irratti qabuu irratti daangeffamni muraasni ni jiru.

Manni murtii kaffaltiwwan abukaao sadarkaawan kanneen irratti kaffaluu hin danda'u:

- Aanichi waldhabbiin furuu guyyaa iyyannootii eegalee guyyoota 10 barreeffamaan yoo kenne, guyyoota 10 keessatti kan kenne ati yoo hin fudhanne seerichi dhimma kana keessatti yaada hiikuuf aanichi kenne irra siif bakka gadi aanaa kenna;
  - Garuu tarkaanficha keessatti yoo ati moo'atte manni murtii siif kaffaluu ni danda'a akkasumas manni murtii ati sirrii ta'u kee sababa yaada furmaataa aanichi kenne akka hin funne (sababa gaarii akka qabu) ni murteessa;
- Hirmaannaa ogeessa seeraa kee walga'ii IEP keessatiif, walga'iin sun dhagahaa bulchiinsatiin yookan tarkaanfii mana murtiitiin kan waamame yoo ta'en alatti jechuudha; akkaumas
- Hirmaannaa ogeessi seeraa kee walga'ii furmaataa keessatti.

Kaffaltiwwan Abukaatoo Hir'isuu

Manni murtiis kaffaltiwwan abukaatoo kan hir'isu yoo:

- Yeroo adeemsa dhimmichaatti ati yookan ogeessi seeraa kee sababa tokko malee furmaata waldhabbi kan dhumaan yoo duubatti harkise;

Kaffaltiin abukaatoo hamma sa'aatiitti kaffalamu kan hawaasa keessa moo'ichaaf kaffalamuu kan abukaatoo dandeettii, gahumsaa fi muuxannoo walfakkataa qabuu fi tajaajilawwan walfakkataaf kaffalamuu ol yoo ta'e; Yeroon dhumee fi tajaajilawwan ati fudhatte hamman ol (baayee' hedduu) yoo ta'e kan uumama gochaatiif yookan adeemsaaf kennname; Beeksisa komii keetii keessatti ogeessi seeraa kee odee effannoo sirrii aanicha mana barumsaatiif yoo hin dhiyeessine. Kutaan biyyaa yookan aanaan mana barumsaa sababa tokko malee gochaaf yookan adeemsaaf murtii dhumaan kan duubatti harkise ta'u isaa manni murtii yoo mirkaneesse yookan eegumsa adeemsa IDEA's yoo cabse kan armaan olii keessaa kamiiyuu hojii irra hin oolu.

Adeemsa Naamusaa daa'imman Qaama Miidhamtootaf

Dhimmuma walfakaatuun aanaan mana barumsa keetii daa'ima kee kan qaama miidhamaa ta'eef tajaajilawwan barumsa addaa dhiyeessuu itti fufuu qabaachuu ni danda'a erga aanichi daa'ima kee iddo barumsaa isaa yookan ishe irraa dhaabsise, baase yookan ari'een booddeelle jechuudha (iddoo barumsa isaa yookan ishee irratti odeeffannoo dabalaataatiif IEP daa'ima keetii ilaali).

Iddoo Barumsaa fi Filannoowwan

Daa'imti kee seera mana barumsa aanaa cabsuun guyyoota walitti aanan 10 gadiif iddo barumsaa isaa yookan ishee kan ammaa irraa yoo baafame, aanichi yeroo sanatti daa'ima keetii barumas addaa kennuu hin qabaatu. Daa'imti kee guyyoota walitti aanan 10n oliif mana barumsaa *irraa yoo baafame, aanichi yeroo sanatti* daa'ima keetii barumas addaa kennuu itti fufuu qaba haala barumsa adda keessa yoo ta'e illee (fakkeenyaaaf kutaa, gamoo biroo yookan mana barataatti).

Aanaan mana barumsaa daa'ima kee bara barnootaa tokko keessatti guyyoota walitti aanan 10 oliif iddo barumsaa isaa yookan ishee kan ammaa irraa yoo baase, jijiirraa iddo barumsaa daa'ima keetii ta'ee ni fudhatama.

Aanaan mana barumsaa daa'ima kee haalota addaatiin (walitti aansuun baasee) bara barnootaa tokko keessatti guyyoota walitti aanan 10 oliif iddo barumsaa isaa yookan ishee kan ammaa irraa yoo baase, aanichi baasuuwwan kanneen jijiirraa iddo barumsaa daa'ima keetii kan hordofsiisan ta'u ni murteessa. murtii kana gochuuf aanichi rakkolee armaan gadii hubannoo keessa galchuu qaba:

- Dheerina tokkoon tokkoon yeroo daa'imti keessa ittifamee;
- Waliigala sa'atii daa'imti keessan ittifamee;
- Fo'amichi hammam kan walitti dhiyaatu; akkasumas
- Amala haalota kanaan dura daa'imti kee ittiin ittifamee wal bira qabamee yoo ilaalamu wafakkeena amala isaa yooka ishee.

Daa'imti keessan seeroota mana barumsaa sababa hin eegneef bakka barumsaa daa'ima keessan yoo jijiirana, keessa deebii murtii irratti ibsa gochuuf aanaan mana barumsaa, warrii fi miseensonni garee IEP walga'u qabu. Kaayyoon keessa deebii murtii ibsaa amalli daa'ima keessanii sababa qaama miidhamtumma daa'imichaatiin yookan kanneen walitti dhufeeyna kallattiis ta'ee al kallattii kan qabu ta'u isaa murteessuufiidha.

Kutannoo Agarsiisuu

Sababa adabbiitiin iddo barumsaa daa'ima keetii osoo hin jijiiriin duratti aanaan mana barumsaa mirgoota daa'ima keetii eeguuf tarkaanfiwwan muraasa fudhachuu qaba. Tarkaanfiin tokkoos walgahii keessa deebii kutannoo agarsiisuu a taasisuudha. Walga'iin kun amalli daa'ima keessanii sababa qaama miidhamtummaa daa'imichaatiin yookan kanneen walitti dhufeenyaa kallattiis ta'ee al kallatti kan qabu ta'uun isaa murteessuufiidha. Jecha birootiin, amalli daa'ima keessanii kan umamee sababa qaama miidhamtummaa isaa yookan isheetiin turee? Gareen IEP barataa amalli daa'ima keessanii sababa qaama miidhamtummaa isaa yookan isheetiin ta'uun fi dhabuu isaa, erga murtiin jijiirraa iddo barumsaa kennamee kaasee guyyoota 10 keessatti ni murteessa.

Maaloo Hubadhaa

Daa'imti keessan akkuma
barataa biroo kamiiyyuu seeraa
fi dambiiwwan mana barumsaa
egguu fi tajaajilawwan kanneen
IEP keessatti ibsaman fudhachuu
itti fufuuf garuu bakka tokkotti
ramadamu baachuu ni danada'a.

Walga'ii keessa deebii Kutannoo Agarsiisuu

Walga'ii keessaa deebii kutannoo agarsiisuu irratti atii fi miseensi garee IEP biroo, IEP daa'ima keetii dabalatee, ilaalachawwan barsiisaa fi odeeffannoo walqabatoo d odeeffannoo barbaachisu kamiiyyuu keessa deebiin ilaaluu qabdu .

Amalli ibsa qaama miidhamtummaa daa'ima keessanii yoo ta'e, guyyaa ittifamtee eegalee daa'imti keessan iddo isaatti deebii'a, gareen IEP iddo jijiiruuf yoo waliigaleen alatti.

Amalli daa'ima keessanii ibsa qaama miidhamtummaa daa'ima keessanii ta'ee yoo argame, gareen IEP kana gochuu qaba:

- 1.** Guyyoota 10 keessatti hanga danda'ametti gamaggama amala hojii irra oolu eegaluu qaba. Gamaggamni amala qabatamaa amala daa'ima keessanii fayyadamuu akka maaltu maal mурteessu, naanannoo daa'ima keessanii keessatti maaltu amala sirrii hin taane kakaasaa fi akkasumas amala iddo kamiituu daa'imti keessan akka bu'aa fi yaada fudhataniif barsifamu qabaata; akkasumas
- 2.** Gama amalaatiin hojachuuf daa'ima keetiif karoorfachuuf, gamaggamni amala qabatamaahojechuun yoo xumuramee fi amala kanaan kan wal qabatu ta'uun erga xumuramee eegalaa. (Karoori gidduu lixummamaa amaloota mana barumsaatiif isrrii hin taanee fi karaalee manni barumsaa wantoota sana hir'isuu itti danda'u kan agarsiisuudha); yookan
- 3.** Karoorri gidduu lixummamaa amala yoo jiraate karooricha keessa deebiin ilaaluun jijiiramawwan barbaachisan guyyoota 10 keessatti godhuu.

Filannoo Qindaa'ina Barumsaa Yeroof (yeroof fi kan adda addaa)

- Murtiin daa'ima keessan filannoo qindaa'ina barumsa yeroo keessa kaa'uu (IAES) taasisuun garee IEP daa'ima keessaniitiin kan raawwatamuudha. IAESn kan yerootti, kan ittiin daa'imti keessan ramaddii adda addatiin barumsaa addaa itti argatuudha. Guyyaa sababa daa'imti keessan seera mana barumsaa cabseef gareen IEP iddooyaa daa'ima keessanii gara IAES jijiiruuf murteessetti, aanaan mana barumsaa waa'ee murticha isin beeksuu fi qajeelcha mirgoota warraa barumsaa addaa kana isiniif kennuu qaba. Amalli daa'ima keessanii sababa qaama miidhamtummaa daa'ima keessaniiti yoo ta'e iyuu, aanichi daa'ima keessan guyyoota 45'f gara IAES fudhachuu qaba daa'imti keessan kana yoo qabaate:Qawwee qabatee;
- Qorichawan mataa hadoochan beekaanii yookan osoo hin beekiinii qabachuu yookan seeraan ala itti fayyadamu yookan wanta dhorkamaa gurguruu yookan bituuf oo yaale (fakkenyaaf baala mataa hadoochu); yookan
- Miidhaa qaamaa cimaa nama biroo irraa yoo gahe.

Kunneen hundi kan hojii irraa oolan, daa'imti keessan yeroo karaa mana barumsaa dhufu, mana barumsaatti, yookan hojii mana barumsaa irratti amaloota kenneen yoo agarsiiliee yookan agarsiistedha.

Amalli daa'ima keessanii kallatumaan sababa qaama miidhamtummaa **daa'ima keessaniitiin yoo hin taane**, daa'imti keessan hamma yeroo sababa qaaama miidhamtummaa hinqabneen walfakkaatu kan IAES keessa akkaadabamuuf ramadamuu nidanda'a..

Amalli daa'ima kessanii kallatumaan kan sababa qaama miidhamtummaa **walqabatuu yookan umamee ta'ee** e fi daa'imti keessan seerota mana barumsaa kan cabse yoo ta'e. daa'imti keessan gara haala barumsa inni yookan isheen irraa ar'iameetti deebifamuu qabau akka qaama jijiirraa gidduu lixummaa amalaatti yookan IEP iddooyaa jijiiruuf atii fi aanichi mana barumsaa yoo waligaltaniin alatti.

Garuu aanichi daa'ima keessan haala jiru keessa iddooyaa barumsa isaa yookan ishee kan ammaa tursiisuun (akkaataa IEP daa'ima keessaniitiin) idaa'ima keessan yookan namoota biroo irratti miidhaa kan geessisuudha jedhee yoo amane, aanaan mana barumsa dhimmicha irratii mari'achuuf walga'ii IEP waamuu ni danda'a. Waa'ee iddooyaa jijiiruuf atii fi aanichi yoo walii hin galle aanichi adeemsa dhagahaa saffisaa gaafachuu ni danda'a – jecha birootiin adeemsa dhagahaa furmaanni hatattamaa itti kennamu gaafachuu ni danda'a (Adeemsa saffisaa fuula 25 ilaala).

Iddoo Barumsaa Jijiiruuf yookan Arganno dhagaha keessa deebii murtii Murteessoo irratti yoo Walii Hin galleSababa adabbiitiin iddooyaa barumsaa ammaa kan daa'ima keessaniit jijiiruuf murtii godhame falmuuf yookan argannoowwan keessa deebii murtii ibsaa adeemsa falmuuf dhagahaa saffisaa gaafachuu ni dandeeasa . (Odeeffanno adeemsa fuula 24 – 25 irra ilaala). Yeroo adeemsa dhagahaa saffisaatti ogeessii dhagahaa loogii malee ni murteessa, kunis aanaan mana barumsaa iddooyaa daa'ima keessanii yoo jijiiruuf ulaagaawwan yoo eege yookan amalli daa'ima keessanii ibsa qaama miidhamtummaa daa'imekeessanii ta'u yookan ta'u dhabuu isaa yoo agarsiise dha. Akkuma olitti ibsame aanaan mana barumsaa adeemsa dhagahaa hatattamaa gaafachuu ni danda'a, kunis aanichi daa'ima keessan iddooyaa jijiiruuf itti fufuun daa'ima keessan yookan namoota biroo akka miidhu yoo amaneedha. (Adeemsa hatattamaa fuula 25 irra ilaala).

**Amalli Daa'ima
Keessanii Sababa
Qaama Miidhamtummaa
Shakkameetiif yoo ta'**

• Daa'imi keessan IEP yoo hin qabne, daa'imi keessan seera mana barumsaa osoo hincabsiin duratti wantiin kunneen yoo ta'an, manni barumsichaa daa'ima keessan akkuma daa'ima biroo qaama miidhamtuu taateetti akka keessumeeessu gaafachuu ni dandeessa ta'a:Daa'imi keessan tajaajilawwan barumsa addaa kan barbaachisu ta'u gaggeessitootaa mana barumsaatiif yookan barsiisa daa'ima keessaniitiif barreeffamaan himtee jirtan; yookanDaa'ima keessanii gamaggama gaafattanii jirtu; yookanBarsiisaan daa'ima keessanii yookan miseensi hojjetaa aanaa mana barumsaakeessanii waa'ee amala daa'ima keessanii daayireektaa barumsa addaa yookan hojjetaa bulchiinsaa birootti dhimmoota addaa himeera.

Daa'ima kee barumsa addatiif akka gamaggamu aanichaaf heeyama kennuu yoo diddee, aanaa mana barumsa keeti daa'ima keessan akka daa'ima qaama miidhamatta keessummeessuuf hin eegamu . Daa'ima keetiif barumsaa adaa fi tajaajilawwan walqabataa yoo diddes yookan daa'imi keessan gamaggamamee gareen daa'imi keessan qaama miidhamtummaa akka hin qabne yoo murteesses akkasuma hin dirqamu. Aanichi daa'ima keessan akkaataa walfakkaataa daa'iman qaama miidhamtoota hin taane kanneen biroo kan gocha walfakkaataa raawwataniitti adabuu ni danda'a.

Maatiin Daa'imman Qaama Miidhamtoota Bakka tokko qofa gochuu, mana barumsa dhuunfaattin baasii ummataa keessatti

Kanfaltii Deebiisuu Adeemsa Murtii

Daa'ima keessan mana barumsaa dhuunfaa akka galchuu yoo filattan, aanaa keessan baasii barumsaa yookan barumsa addaa fi tajaajilawwan walqabatan kan mana barumsa dhuunfaa kaffaluu hin qabaatu, sababiin isaas aanichi barumsa ummataa bilisaa (FAPE) aanichaa keessaa daa'ima keessaniif dhiyeesseera. Aanaan keessani daa'ima keessaniif barumsa ummataa bilisaa FAPE dhiyeessuu dadhabee , adeemsa komii dhiyeeffachuu ni dandeessa, kunis dhagahuun adeemsifamee ogeessi dhagahaa loogii malee akkaataa aanichi barumsa ummataa bilisaa FAPE daa'ima keetiif dhiyeesse irratti hundaa'ee murtii itti kennuudha (Odeeffannoo adeemsaa fuula 21 – 27 irra ilaala). Ogeessaa dhagahaa loogii maleetiin yoo murteeffame, yeroo aanichi barumsa ummataa bilisaa FAPE itti hin dhiyeessintti kaffaltii keessan akka isiniif deebi'u (deebi'ee isiniif kaffalamu) baasii daa'ima keessan mana barumsaa dhuunfaa ittiin galchitaniif ogeessii dhagahaa isiniif murteessuu ni danda'a.

Hir'isa yookan Addabbii Deebiisuun kaffaluu

Haami aanichi siii deebisee kaffaluu qabu tarii hir'achuu ni danda'a yookan kan armaan gadii keessaa kamillyuu yoo muudatan kaffaltii deebii beenyaa kaffalchiisuu ni dandeessa:

- Walga'iil IEP waliin goote kan daa'ima keessan mana barumsichaa keessa baasuu keessaniin duratti adeemsifame irratti yaada iddo jijiiruu gareen IEP tiin adeemsifamu ati kan hin fudhne ta'u kee aanichatti waa'ee yaadoo keetii fi daa'ima kee gara mana barumsa birootti galchuuf akka jirtu isaanitti hin himne; yookan
- Daa'ima kee mana barumsichaa keessaa baasuu keetiin duratti yoo xiqaate guyyoota hojji 10 keessatti yaada IEP akka hin fudhanne fi daa'ima kee gara mana barumsa birootti galchuuf akka jirtu isaanitti hin himne. Guyyooni kunneenis guyyootahojji 10 kan guyyoota ayyaanaa Sanbattan irra ooln ni dabalata; yookan
- Daa'ima keessan mana barumsaa keessaa baasuu keetiin duratti aanichi beeksisa barreeffamaa daa'ima kee gamaggamuuf akka ta'e ibsu siif kennee, ati daa'ima kee gamaggamichaaf yoo hin dhiyeessine ta'e; yookan
- Manni murtii ati tarkaanfii itti fudhatte kan fudhatamaa hintaane,

Eegumsa Kaffaltii Deebiisuu

Kaaffaltiin deebii (hammi deebi'ee siif kaffalamuu qabu) yoo ati kan goote hin hir'ifamu yookan kaffaltiin deebii si hin dhorkatamu:

- Aanichi beeksisa akka hin dhiyeessine yoo si dhorke;
- Aanichi beeksisa dhiyeessuu akka qabdu yoo sitti hin himne; yookan

Beeksisa dhiyeessun daa'ima kee irratti miidhaa qaamaa kan fiduu danda'u yoo ta'e .Manni murtii yookan ogeessii dhagahaa beeksisa kana kennu dhabuudhaan baasiin deebi'ee kaffalamu hin hir'isu yookan si hin dhorku; yoo akka kanaa gadii ta'e:

- Ati Afaan Ingiliffaatiin dubbaachuu yookan barreessuu kan hin dandeenye yoo taate; yookan
- Beeksisa dhiyeessun daa'ima kee irratti miidhaa cimaa kan qaqqabsiisuu danda'u yoo ta'e.

Beeksissa Maatii Sagantaawan Iskoolaarshiippi Barattoota qaama miidhamtootaaf

Yoo Beeksisni Muudate

Tokkoon tokkoon aanaa maana barumsaa gamaggama daa'ima qaama miidhamtummaa xumuretti yookan misooma, keessa deebiin ilaaluu yookan keessa deebi'uu IEP daa'ima eegaletti, aanichi warra daa'ima keetiitiif wa'eee sagantaa iskoolaarshiippi/deeggarsa barumsaa Otizimii (harkifanna guddina sammuu fi qaamaa) fi wa'ee sagantaa iskoolaarshiippi/deeggarsa barumsaa Jon Peterson himuu qabu.

Sagantaa iskoolaarshiipi Otizimii

Daa'imti keessan qoodama Otizimii jalatti barumsa addaa fudhachaa kan jirtu yoo taate, sagantaa iskoolaarshiippi/deeggarsa barumsaa Otizimiitiif gahaa ta'u ni dandeessa. Sagantaa kana jalatti daa'ima kee gara sagantaa barumsa addaa isaa aanaa manni barumsaa kee keessa jiru keessatti hoijetamaniin alaa ta'anitti bakka daa'imti keessan barumsaa fi tajaajilawwan IEP isaa yooka ishee keessatti ibsameetti erguuf filachu ni dandeessa.

Sagantichaaf ulaagaa guutuuf daa'imti kessan ta'u kan qabaatu:

- Daa'ima Otizimii qabu ta'iuu manni barumsaa aanaa jirenyaa yoo argate;
- Mana barumsaa aanaa jirenyaa irraa IEP ammaa kan ati irratti waliigaltuu fi kan xumurame qabaachu qabda; akkasumas
- Yoo xiqqaate wagga sadu ta'u qaba.

Odeeffannoo Sagantaa iskoolaarshiippi Otizimii tiif weebaayitii kutaa barumsaa Ohio education.ohio.gov saanduuqa barbaachaa keessatti **Sagantaa iskoolaarshiipi Otizimii** jechuun barreessaa yookan imeelii autismscholarship@education.ohio.gov.

Sagantaa iskoolaarshippi/deeggarsa barumsaa Jon Peterson

Daa'imti keessan tajaajilawwan barumsa addaa fudhachaa kan jiru yoo ta'e, sagantaa barbaacha addaa Jon Peterson tiif gahaa ta'u ni daneessa. Sagantaa kana jalatti daa'ima kee gara sagantaa barumsa addaa isaa aanaa manni barumsaa kee keessa jiru keessatti hoijetamaniin alaa ta'anitti bakka daa'imti keessan barumsaa fi tajaajilawwan IEP isaa yooka ishee keessatti ibsameetti erguuf filachu ni dandeessa.

Sagantaa iskoolaarshippi/deeggarsa barumsaa Jon Peterson tiif gahaa ta'uuf daa'imti keessa:

- Aanaa manni barumsaa keessa jiruun daa'imti keessan qaama miidhamaa ta'u isaa beekamuu qaba;
- Mana barumsaa aanaa jirenyaa irraa IEP ammaa kan ati irratti waliigaltuu fi kan xumurame qabaachu qabda; akkasumas
- Hirmaachuudhaaf olmaa daa'immanitii hanga kutaa 12 tiin barumsa kan baratee ta'u qabaata.

Odeeffannoo sagantaa iskoolaarshippi/deeggarsa barumsaa barbaacha addaa Jon Peterson weebaayitii Kutaa Barumsaa Ohio education.ohio.gov jedhuu ilaalaakkuusas **iskoolaarshippi/deeggarsa barumsaa Jon Peterson** jechuun saanduuqa barbaachaa keessatti barreessaa yookan imeelii peterson.scholarship@education.ohio.govveergaa.

Odeeffanno Dabalataa

Odeeffanno sagantaawan iskoolaashiippi weebaayitii Kutaa Barumsaa Ohio kana irratti argama education.ohio.gov.

Sagantaawan iskoolaashiippi kana irratti odeeffanno dabalataa yookan gaaffii yoo qabaatte kana qunnamaa: Waajjira Filannoowwan Barumsa Ummataatiin alaa kana irratti (614) 466-5743 yookan kaffaltii irraa bilisaa irratti: (877) 644-6338.

education.ohio.gov